

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ

ч. 131

січень - березень

2002

Вогонь Орлиної Ради

 Даниїл сумною ніччю, що в темноті
 в Принстоні, відійшов на вічну вагу

бл. п.

пл. сөн. керівництва

СТАРИЙ ОРЕЛ

д-р ТЕОДОСІЙ САМОТУДКА

нар. в місцевості Бали Березів, Україна, дитини часи Галицької держави, командант Братства Українців та інших. Був членом президіуму при
 запровадженні української мови в школах Закарпаття матеріалом для Південних
 та нових. Член 7 Куреня УРС ім. Андрія Вовчарського.

Висловлюємо дружині Дарії та родичам наші співчуття та співпереживання.

Хай земля, що його бачила завжди з нами.

Курені УРС ім. Андрія Вовчарського

Сірий Орел Орест

МОЄ ЗНАЙОМСТВО ЗІ СТАРИМ ОРЛОМ

*18. III. 1915 - +31. X. 2001

(Замість надгробного слова)

Тямлю добре, коли я вперше зустрів Старого Орла. Це був рік 1947, час після II світової війни, а ми – вихідці з України – сиділи в таборах переміщених осіб у західній Європі й чекали на свою дальшу долю. Мені було тоді 16 літ. Будучи членом Пласту, мене було призначено на новацького виховника й відправлено на курс новацьких виховників у німецькій місцевості Міттенвальд. А комендантом курсу був якраз пл. сен. Теодосій Самотулка, відомий у Пласті як Старий Орел. Годі мені було тоді передбачати, як довго й як тісно співпрацюватиму зі Старим Орлом у наступних літах.

Теодосій Самотулка народився в 1915 р. в селі Баня-Березів, поблизу Коломиї, на Івано-Франківщині. Закінчив гімназію в Івано-Франківську, а тоді поступив на студії медицини. Воєнне лихоліття дуже перешкаджало в студійній програмі. Студіював спочатку в Познані (Польща), потім у Львові, а закінчив студії аж 1958-го р. в Цюріху (Швейцарія). Спеціалізувався в диточій психіатрії. Осівши остаточно на еміграції в Америці, довгі роки працював диточим психіатром. (Дані на підставі збірника *Українські лікарі*).

Під час німецької окупації західньої України в 1940-их роках Пласт діяв під фірмою Виховні Спільноти Української Молоді (ВСУМ). Старого Орла покликано тоді на субреферента для справ новаків. У липні 1942 р. перевів табір новаків у Пасічній коло Надвірної. У 1944 р. перевів перший курс-табір новацьких виховників у Косові. Це були перші спроби-шукання ґрунту, на якому можна б оперти пластове новацтво. На жаль, воєнні дії не дозволили продовжувати працю в тому напрямку на батьківщині. Довелося шукати дальших можливостей поза її межами.

У другій половині 1940-их років Пласт відновився спонтанно серед української еміграції в західній Європі. Старого Орла призначено знову субреферентом пластових новаків. У тому характері розвинув широку діяльність і поклав тривкі підвалини під новацький улад, опрацювавши йому програму діяльності й систему вишколу новацьких виховників. Провів десятки вишколів новацьких виховників і усистематизував їх як *Рада Орлиного Вогню*. Написав ряд праць: *Шлях пластового новака*, *Отрок*, *25-річчя новацького руху*, а в останніх роках *Історія України в іграх*. Заініціював видавання новацького журналу *Новак* (пізніше: *Готуйсь*) та журналу новацьких виховників *Вогонь Орлиної Ради*, який виходить від 1948 р. по сьогодні. В останніх роках перед смертю приготував обширнішу працю *Історія УПН*. Протягом довгих років, почерез ряд реорганізацій, очолював Улад Пластунів Новаків як його головний булавний. Після відзискання Україною незалежності, їздив туди, щоб передати свій досвід новацьким виховникам у краю.

Після відбуття початкового вишколу-курсу новацьких виховників, мені довелося ще й ще, в різних обставинах, співпрацювати зі Старим Орлом у сливе всіх ділянках новацької роботи. Бував із ним у проводах новацьких таборів, вишкочив новацьких виховників – Рад Орлиного Вогню. У 1950 р. Старий Орел створив з'єднання новацьких виховників під назвою *Орлиний Круг*, який має на меті ведення систематичної праці з новаками. Першими членами-основниками Орлиного Круга, побіч Старого Орла, стали Сірі Орли: Влодко Слиж (його сестра, Дарія, стала пізніше дружиною Старого Орла), Микола Світуха, Любко Думановський і я. Очолив Орлиний Круг Старий Орел, як його провідник. Мене залучив відразу в склад проводу О.К. З часом мінявся склад проводу, мінялися провідники. Неоднократно був провідником Орлиного Круга теж і я.

Доля закинула Старого Орла, як і мене, до З'єдинених Стейтів Америки. На рекомендацію Старого Орла, мене покликано на першого крайового референта новаків в Америці. Знову праця з новацтвом, тісна співпраця зі Старим Орлом. Набирався я досвіду й знання, та мушу ствердити, що все, що я знаю про новацтво, завдячую Старому Орлові.

Був рік 1951. Старий Орел був комендантом Ради Орлиного Вогню в місцевості Неровсбург. А я був його бунчужним. Одного дня, на дозвіллі, ми всі купалися в озерці. Мені захотілося проплисти до човна, в якому було кілька друзів. Одначе, коли я став до човна наближатися, ті, що в ньому були, почали плисти далі й далі. По деякому часі погоні за ними, я почув, що сили мене опускають і я не можу вже далі плисти. Це завважив Старий Орел, скочив у воду й поміг мені дістатися на човен. Не знаю, чи він тоді врятував мені життя, але ніколи не забуду його шляхотного пластового доброго діла.

А недовго після того були ми оба зі Старим Орлом на пластовій оселі *Вовча Тропа*. Він – комендантом новацького табору, а я бунчужним. Економічно – це був важкий час. Було безробіття. Старого Орла звільнено з праці в фірмі *Congoleum*, де він працював звичайним робітником. Аж тут, у середині табору, одержує Старий Орел телеграму: вертайся до праці. Його відповідь: „Не повернуся. Не вважайте мене своїм робітником". Це – тільки приклад, як важливою уважав Старий Орел працю з новацькою дітворою, в даному випадку – важливішою навіть за заробітне зайняття. Кожне розпочате діло він пляново й систематично доводив до кінця.

Вкінці прийшов той час, що Старий Орел рішив таки закінчувати професійні студії й у тій цілі виїхав до Швайцарії. Я вже мав працю й помагав Старому Орлові фінансово, в міру своїх можливостей. А ще за пару років ми немов обмінялися: Старий Орел закінчив студії, повернувся в Америку й став працювати в своїй спеціальності. А я пішов докінчувати студії й тоді Старий Орел допомагав мені.

Як це звичайно буває в відносинах між поодинокими людьми, бували у нас зі Старим Орлом теж і розбіжності поглядів на деякі питання. Але Старий Орел ніколи не вагався називати речі по імені, ніколи нічого не закривав, а ясно й логічно мотивував своє становище. Часто переконав мене; рідше – я його; а деякі питання таки залишилися спірними.

Прощай, Старий Орле! Прощаю Тебе від усіх нас – новацьких виховників, яких Ти виростив. А в першу чергу прощаю Тебе від української дітвори, якій Ти віддав усі свої сили. Хай легкою Тобі буде мандрівка у той кращий світ! Знаємо, що там Ти далі будеш опікуватися українськими дітьми й дбати про їхнє щастя!-

Я вже четвертий рік є братчиком в станиці і кожного року їзджу на новацький табір. При кінці червня минулого року, з'їхалося 70 юначок і юнаків на оселю Новий Сокіл біля Баффало, Н.Й. на Вишкіл Новацьких Виховників. Наша комендантка, подруга Марта Матла, прибула аж з Каліфорнії. Більшість учасників були з Америки, а я один був з Торонта. Тому, що було так багато учасників на вишколі, нас поділили на "рої" (три рої хлопців, чотири рої дівчат) і кожний "рій" працював і переходив програму окремо.

Програма вишколу була дуже цікава. Ми мали нагоду навчитися багато нових способів переводити заняття з новацтвом. Наприклад, на таборах на Пластовій Січі ми робимо роеві прапори чи щити з новаками. На вишколі, я навчився робити роевий "тотем". Це високий патик на якому є дошка, а на дошці є дійорама яка представляє рій.

Нам також піддали ідею написати оригінальну роеву пісню, яка може бути на мелодію популярної пісні. Новаки люблять співати і писати свою пісню дасть їм нагоду вживати яву і виробити свою українську мову. На закінчення вишколу кожний гурток приготував оригінальну пісню та інсценізацію.

Я би радив всім поїхати на такий вишкіл, навіть якщо хтось ще не був виховником. На вишколі можна дістати

багато ідей, заізнати нових товаришів і товаришок і також переконатися, що не так страшно бути виховником, бо для цієї роботи можеш одержати багато помочі. На цьому вишколі я не тільки заізнав багато нових приятелів, а також відновив знайомства з пластунами яких я заізнав на ЮМПЗ в Манітобі.

пл. скоб Місько Рей, III курінь ім. Симона Петлюри, Торонто

Місько Рей дістає посвідку Вишколу від подрги Марти Матли. Біля неї, ст. пл. Марко Матла і братчик Славко Пришляк.

Місько Рей пише про братчика Славка:

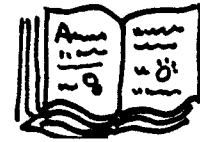
Я перший раз заізнав братчика Славка в Торонті, коли я мав десь 7 років. Він приїхав відвідати свого брата. Я з мамою і своїм братом, ходили по склепах, як раптом мама крикнула — "Друже Пришляк, чи пам'ятаєте мене?" — і вони себе обняли. Їм було тяжко повірити, що вже минуло 25 років від коли мама останній раз бачила братчика Славка на Новому Соколі коли посвячували пам'ятник Сірого Лева. Пізніше вдома мама нам оповіла про те, як вона їздила на табори на Новий Сокіл, бо тоді ще не було оселі Писаний Камінь (Моя мама — Стися Бачинська — виростала в Клівленді). Згадувала, як братчика Славка новацтво і юнацтво і навіть булава любили і шанували. Минулого літа я бачив братчика Славка на вишколі і мав нагоду його краще пізнати. Він все був усміхнений і цікавився нашими успіхами. На закриттю він бажав мені всього найкращого.

Братчик Славко
(1915-2001)

пл. сен. Ярослав Пришляк — всім пластунам знаний як Братчик Славко — помер в Баффало, 24 березня, 2001 р. Він родився в Україні, 1915 р. в Бережанах, і від 1924 р. був членом Пласту. Належав до ОУН (Організації Українських Націоналістів) за що був арештований і в 1939 р. сидів в польській тюрмі. Після другої світової війни, братчик Славко приїхав до Америки і поселився в місті Баффало. Найбільша частина його пластової діяльності була пов'язана із цією станицею — 27 років він був станичним і майже 30 років був референтом пластових таборів на Новому Соколі. Продовж 30 років братчик Славко був комендантом новацьких таборів на Новому Соколі і на Вовчий Тропі і інструктором на Вишколах Новацьких Виховників, останній раз на Новому Соколі 2000 р., про що тут пише Місько Рей.

ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?

5

С. О. Стаха Гойдиш

ЯЛИНКА ДЛЯ ІСУСИКА

Була гостра зима. Сніги засипали дороги і білим рядном покрили поля і ліси. При краю дороги, недалеко від села, стояла капличка з Матірю Божою й Ісусиком.

У капличці було холодно. Мати Божа збудилася зі сну і зі зимна затирила долоні. Нараз пригадала собі, що сьогодні є день народження Ісусика і треба конечно для Нього знайти ялинку. Ісусик спав. Мати Божа скоренько зробила ліжечко з моху і сухих квітів, що ще з літа висіли на стінах каплички. Обережно поклала сплячого Ісуса і накрила Його своїм голубим плащем, а сама побігла крізь засніжені поля до лісу по ялинку. Попри капличку перелетів чорний крук і заглянув крізь віконце до каплички. І на його велике здивовання він побачив, що Ісусик тихенько спав, а в капличці не було Божої Матері. Що сталося? Куди пішла Божа Мати в такий холодний зимовий день? Мати Божа ніколи не залишала маленького Ісуса самого.

Нараз біля каплички з'явився заєць і крук спитав його, чи він не бачив Божої Матері. -Ні!- відповів заєць, -я не бачив, але треба бігти по слідах, доки вітер їх не загорне і конечно знайти Божу Матір.

Крук скликав своїх друзів і наказав їм розсістися на деревах і кущах довкруги каплички і сторожити Боже Дитятко. Почули це горобчики, щиглики, синички і вони радо прилучилися до громади круків.

Крук наказав зайцеві чимскорше бігти і шукати по дорогах Божу Матір. Заєць пустився в дорогу в сторону лісу. На засніженій дорозі заєць побачив, що щось червоніється на снігу. Він зближився до того місця і побачив, що в снігу лежала свіжа, червона морковка, яка напевно випала селянинові з воза, як переїздив тою дорогою. Зайчик утішився, аж ушка затряслися з радості. Зараз буде мати смачний обід. Але в тій хвилині побачив між деревами Божу Матір яка, хитаючися від вітру, несла ялинку.

-Ні! Не буду тепер їсти морковки. Залишу її і побіжу та скажу Божій Матері, щоб не журилася Ісусиком, бо всі жителі лісу стережуть Його, а Ісусик спокійно спить.

Врадувалася тою вісткою Божа Мати і попросила зайчика, щоб чимскорше побіг до каплички і переказав усім, що Мати Божа скоро вернеться до Дитятка. Заєць помчав, аж сніг за ним закурився, а Мати Божа з великим трудом донесла ялинку до каплички. Ісусик спав.

МІЛЬЙОН МІЛЬЙОНІВ СЕСТРИЧОК

Сніжинка народилася високо в небі у великій волохатій хмарі.

– Бабуню хмаро, – мовила вона. – Чому ми так далеко від землі?

– Щоб першими побачити, як з холодних висот надходить зима, – лагідно пояснила хмара.

– Бабуню хмаро, а навіщо нам стрічати зиму?

– Щоб землю вкрити білою ковдрою, заховати од вітрів-морозів.

– Ой бабуню! – дивується сніжинка. – Таж я мала, а земля величезна! Як я її вкрию?

– Земля велика, але одна, а в тебе мільйон мільйонів сестричок. Разом вам усе до снаги! – сказала хмара і труснула рясним фартухом.

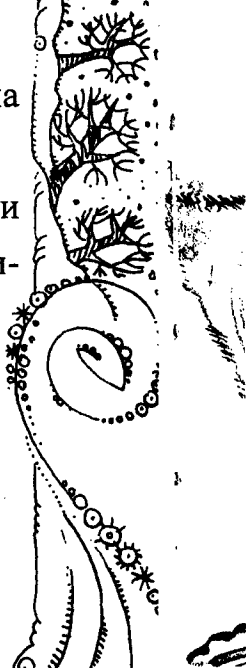
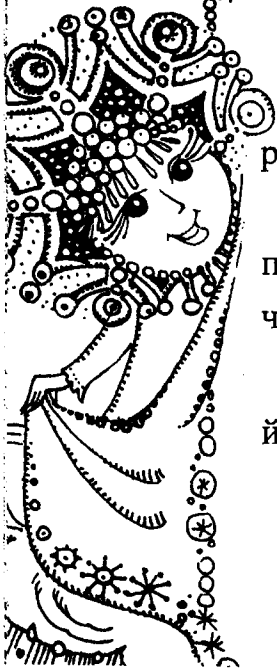
Що тут учинилося! В повітрі замигтіло, зарябіло, сніжинки полетіли на город і стежку, на хату й подвір'я, на сухе соняшничиння, навіть на Рябковий хвіст!

– Гетьте! – розсердився Рябко і сховався в буду. – У мене й без вас кожух теплий.

А сніжинки падали, падали, поки не вкрили цілий світ.

Вранці вийшла Олеся на ганок і рукавичкою заслонила очі:

– Ой, біло! Аж сліпить!

А вітрові сніг не сподобався. То раніше було – шарпай траву за коси, скільки здумаєш, листя осіннє роздмухуй, а тепер усе під снігом, в захистку та в затишку.

– У-ух! Я вам покажу-у! – засвистів вітер та й ну сніжинки розмітати!

Дмухнув раз – цілий рій з калини знявся й сів на бабину грядку з часником. Дмухнув удруге – злетів сніг з барвінку, а калину знов накрив. Дихнув ще раз – сніг зі стежки на барвінок перелетів! Нічого вітер вдіяти не може. Дме – та тільки сніг з місця на місце переносить. То він і втих з досади.

Тут мороз узявся до діла. А сестрички-сніжинки одна до одної тісніше притулилися, – не може холод під білу ковдру забратися!

Так і весни діждалися. Як настала весна, як пригріло сонечко, вирости на землі мільйон мільйонів травиночок, зелених та ніжних, мов найтонший шовк, зацвіло мільйон мільйонів квіточок. Кожній сніжинці – по квітці й травинці! Це за те, що захистили матінку-землю від лютих холодів.

А куди сніжинки поділися?

Та нікуди. Встаньте рано-ранесенько і вийдіть у садок. Там на кожній травинці – росинка-крапелька. Ото й є наші сніжинки. Сяють вони, веселково переливаються, і кожна віддзеркалює сонце. Мільйон мільйонів маленьких сонечок! Аж у світі ясніше.

Зірка Мензатюк

(Чарівний вузлик)

ДИТЯТКО — УБОГИЙ ПАЛОМНИК

Богородиця саме збиралася випрати сорочечку Ісуса, коли побачила на лузі дівчинку, що пасла корову. Покликала її і говорить:

— Чи не могла б ти хвилину потримати Дитятко, бо Я хочу випрати цю сорочечку?

— Охоче, — відповіла дівчинка, котру звали Катерина.

Вона взяла на руки Ісуса, зауважила, що ніколи не бачила такої гарної дитини, як ця, і, крадькома зрізавши кучерик, сховала його на грудях.

Коли Богородиця прийшла за Дитятком, то помітила, що бракує одного кучерика, і запитала Катерину:

— Це ти взяла Його кучерик?

Дівчинка почервоніла від сорому і сказала:

— У нього такі чудові кучері, що я захотіла один взяти собі. Якщо хочеш — поверну.

— Залиш собі.

І жінка з сонною милою Дитиною пішла.

Наступного дня Катерина знову пасла корову на луці і сподівалася, що ще раз з'явиться прекрасна Пані з Дитиною на руках. Але замість Неї з'явився ангел і сказав:

— Чи не бачила ти поблизу Господа і Богородицю?

— Учора бачила одну Пані з Дитятком. Пані прала, а Дитина спала. Поглянь, навіть залишила мені Його кучерик.

Ангел узяв кучер і сказав:

— Це Його волосся!

Катерині перехопило подих.

— Тримала на руках самого Господа, — сказала до себе, — а не впізнала Його.

Якогось дня Катерина набирала воду з криниці, коли побачила, що до неї наближається паломник, який хотів напиться води. Одягнений був у червоний плащ і опирався на завітчану палицю.

— Даси мені напиться, Катерино?

— Пий, — і подала йому відро. — А звідки Ти знаєш моє ім'я? Ми що, вже колись зустрічалися?

Чужоземець припав до краю відра і пив довгими ковтками, а на питання не відповів. Коли вгамував спрагу, сказав:

— До побачення.

І вже хотів йти, як Катерина попросила:

— Чи не даси мені одну квітку, що прикрашає твою палицю?

— Охоче.

Дав їй квітку і швидким кроком рушив далі. Хвилиною пізніше з'явився ангел і, побачивши Катерину, запитав:

— Чи ти бачила Господа, як проходив тут?

— Я бачила спраглого чужоземця, і дала Йому напитися. Поглянь, Він навіть залишив мені квітку зі своєї палиці.

Ангел поглянув на квітку і сказав:

— Так, це був саме Він!

Катерина закам'яніла.

— Дала Господу напитися, — сказала собі, — і не впізнала Його?

Одного разу Катерина пекла хліб, коли відчула, що за її плечима стоїть якийсь незнайомиць. Обернулася і побачила бідняка, такого обшарпаного, наче Його огорнули всі злидні світу. Зрозуміла Катерина, що він голодний, і сказала:

— Закінчу пекти хліб — один дам Тобі. А поки що посидь.

Витягла хліб із печі, взяла одну паляницю і дала в руки біднякові. Страшенно зраділий, він одразу почав їсти.

— Дякую! — сказав.

А перед тим, як піти, зібрав крихти і вклав їх в долоню Катерини зі словами:

— Можу тобі дати лише крихти твого милосердя. Їх вистачить для птахів.

Пішов — і одразу ж з'явився ангел, котрий, побачивши Катерину, запитав:

— Чи ти не бачила Господа, що тут проходив?

— Бачила убогого, злиденнішого за всіх злидарів світу — був голодний. Дала Йому хліба, а Він залишив мені оці крихти.

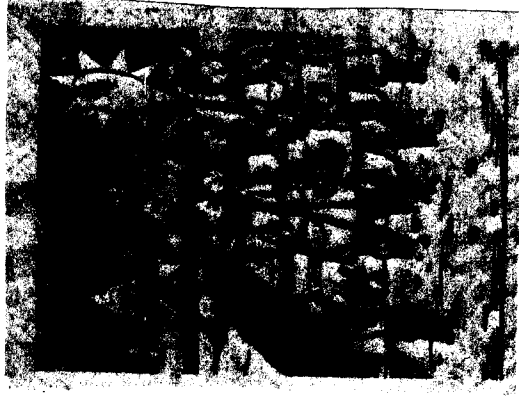
Ангел глянув на крихти і їхній блиск засліпив його:

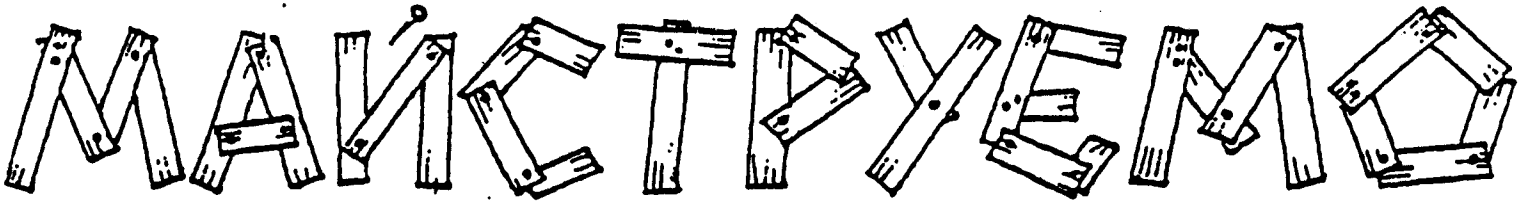
— Це був Господь!

Тоді Катерина вибухнула плачем, і весь дім збігся дізнатися про причину цих сліз.

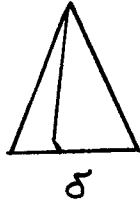
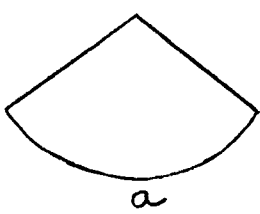
Ось чому якщо якась дитина, чужоземець, убогий просять про щось, їх ніколи не відсилають з порожніми руками. У кожному з них люди бачать Господа.

Ренцо Пеїццані

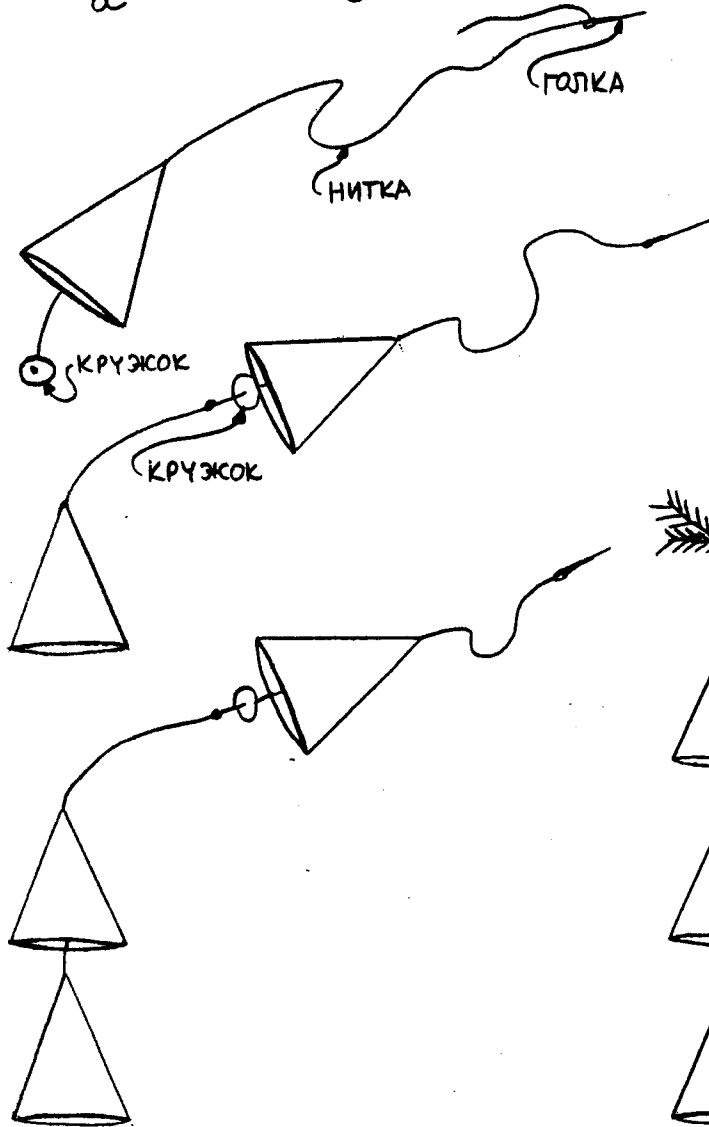

ДЗВІНОЧКИ (ПРИКРАСА НА ЯЛИНКУ)

КОЛЬОРОВИЙ ПАПІР ФОРМИ СЕКТОРА а, СКРУТИТИ ЗА СТРІЛКОЮ У ФОРМУ КОНУСА б

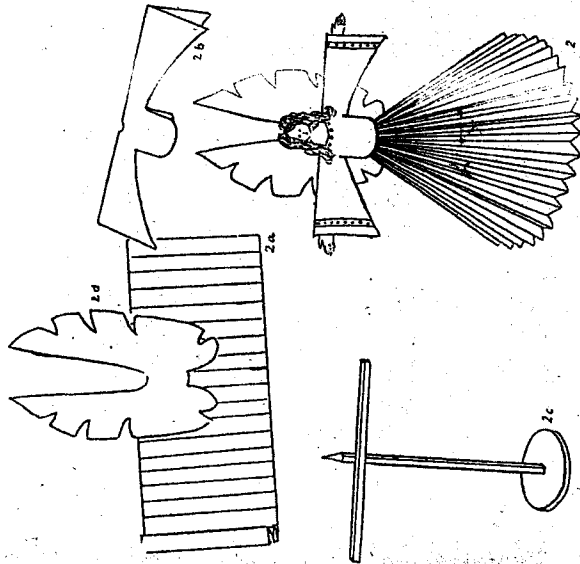
○
КРУЖОК
З
КАРТОНУ,
ЩОБ ДЗВІНОЧОК
НЕ КОВЗАВСЯ

ДЗВІНОЧКИ
НА
ЯЛИНЦІ

Ангелички.

Такий ангелик прикрасить
будь-яке місце:

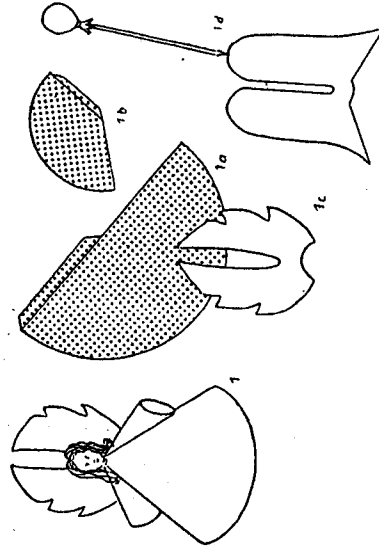
- 2a. Поскладати смужку паперу для спіднички.
- 2b, 2d. Вирізати сорочечку (по-двійну) і крила.
- 2c. Зробити підставку (якщої + + коло)

2. Розмалювати сорочку, зробити ручки.
Склеїти і поскладати все.

Можна зробити головку як в 1d
або просто вирізати з паперу.

Такого ангелика можна
повісити кудись:

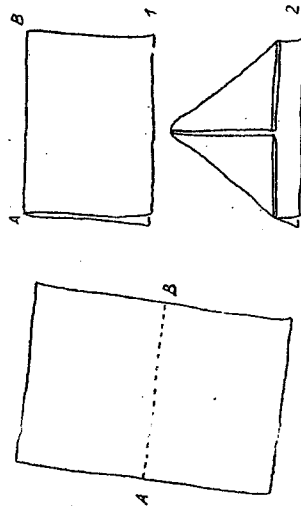
- 1a, 1b (2шт.) вирізати і робити склеїти конуси
- 1c. Вирізати крила
- 1d. З тканини, яку шмочь намалювали, робити голову ангела. Розділюють її, пришивають нитки - волосся і...

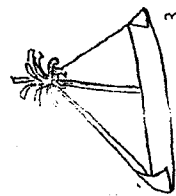
- ... насадити на олівця
1. Головку сушити в дірці зубця,
приклеюючи на свої місця всі деталі і ангелик готовий.

Шапочка з паперу.

Поскладати так:

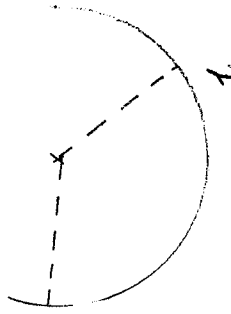

Зробити чубчик із смужок кольорового паперу

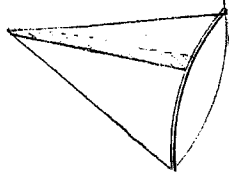

Шапочка зя света.

1. Намалювати на цупкому папері коло і вирізати стратину.

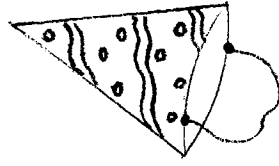
Зробити конус і склеїти.

3.

Розмалювати чи щось поклялювати.

Причепити нитку чи тонку чубку, щоб шапочка добре трималась на голові.

Діти Співають

Подала: С. О. Наталя Кияк

ЯК ІСУСИК НАРОДИВСЯ

(на мел. народних коломийок)

Як Ісусик народився,
То не мав кожушка –
Не мав чобіт ні шапчини,
Змерз у ноги й вушка.

Та прибігли добрі діти,
Кожух Йому дали
І в чобітки і в шапчину
Ісусика вбрали.

А потому, щоб ще ліпше
Ісуса зігріти,
З Ісусиком пішли в танець
Українські діти.

А Ісусик гуляв дрібно,
Прибирав ніжками,
-Добре мені, любі діти,
Добре мені з вами.

НЕБО І ЗЕМЛЯ НИНІ ТОРЖЕСТВУЮТЬ

Небо і земля (2р.) нині торжествують,
Ангели, люди (2р.) весело празнують:
Христос родився, Бог воплотився,
Ангели співають, даріє вітають,
Послани віддають, пастиріє грають,
"Чудо, чудо!" - повіддають!

Во Вифлезмі (2р.) весела новина:
Чистая Діва (2р.) породила сина!
Христос родився...

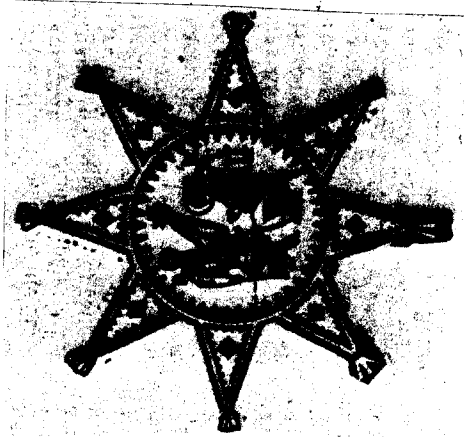
Слово Отчесь (2р.) взяло на ся тіло,
В темряві земній (2р.) сонце засвітило!
Христос родився...

Ангели служать (2р.) своєму Королю,
І у вертепі (2р.) творять Його волю.
Христос родився...

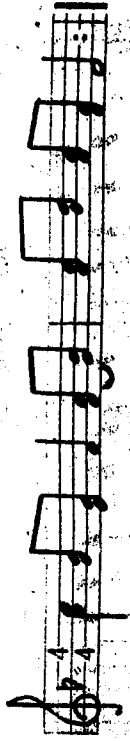
Три славні дарі (2р.) зі Сходу приходять,
Ладан і миро (2р.) й золоту приносять.
Христос родився...

Господу Богу (2р.) дарунки складають,
Пастирі людям (2р.) про все повіддають.
Христос родився...

І ми рождену (2р.) Богу доклін даймо,
"Слава во вишніх!" (2р.) Йому заспіваймо!
Христос родився...

ПО ВСЬОМУ СВІТУ СТАЛА НОВИНА

По всьому сві-ту ста-ла но-ви-на:
Ді-ва Ма-рі-я зро-ди-ла Ся-на,

Сіном пригрус-ла, В яслах по-ло-жи-ла.

Гос-под-ньо-го Си-на.

ПО ВСЬОМУ СВІТУ СТАЛА НОВИНА

По всьому світу стала новина:
Діва Марія сина зродила,
Сіном пригрусила,
В яслах положила
Господнього Сина.

Діва Марія Бога просила:
"В що би я Сина свого повила?"
Ти небесний Царю,
Зійшли свої дари
Цьому дому господарю.

Зійшли янголи з неба до землі,
Принесли дари Діві Марії:
Дри свічки воскові,
Ще й ризи лновкові
Ісусові Христові.

Прийшли три царі з східньої землі,
Принесли дари Діві Марії:
Покірно складають
І поклон віддають
Ісусові Христові.

Ой, засіяла зізда на небі,
Прийшли ангели к Діві Марії,
Співають їй пісні,
Господній Невісті,
І радість приносять.

ЗИМОНЬКА

Слова Г. Бойка
Музика К. Мяскова

Весело

У мі-ста і се-ла йде зи-ма ве-се-ла.
У мі-ста і се-ла йде зи-ма ве-се-ла.
Сі-є, сі-є, по-ві-ва-є, сні-гом зем-лю по-кри-ва-є
зи-монь-ка, зи-монь-ка.

У міста і села
Йде зима весела.
Сіє, сіє, повіває,
Снігом землю покриває
Зимонька, зимонька.

Двічі

Вдягнемось тепліше
Та у двір скоріше...
Зробим гірку серед двору,
Серед сніжного простору
Зимоньки, зимоньки.

Двічі

Щоб була слизькою,
Поллемо водою.
На санчата, на санчата,
Будем зиму зустрічати,
Зимоньку, зимоньку.

Двічі

ВАЛЬС СНІЖИНОК

Слова М. Познанської
Музика Т. Шутенко

Помірно

Ми в не-бі на-ро-ди-ли-ся, сні-жи-ноч-ки
ма-лі, а ни-ні ми спу-сти-ли-ся
до рід-но-ї зем-лі, а ни-ні
ми спу-сти-ли-ся до рід-но-ї зем-лі.

Ми в небі народилися,
Сніжиночки малі,
А нині ми спустилися
До рідної землі.

Двічі

Веселими, грайливими
Літаєм навкруги
І стелем білі килими
На поле, на луги.

Двічі

Хай живиться водицею
Вся матінка-земля,
Щоб буйною пшеницею
Прослалися поля.

Двічі

Новацький Танок

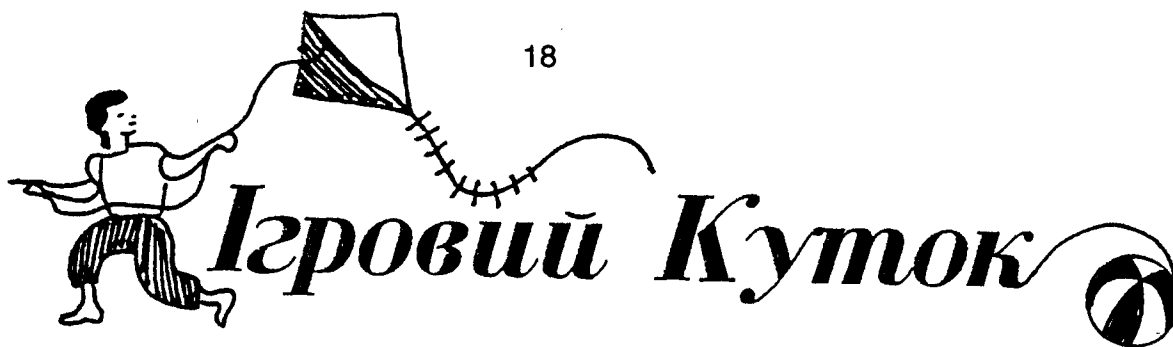
СІРИЙ КІТ

Гравці стають в ряд, один за одним, беруть один одного за пояс і ходять у різному напрямку: і прямо, і колом, і в'ються. В цей час між одним з гравців — сірим котом, який стоїть першим і водить усіх, — і тими, що стоять у ряду за ним і зветься мишами, відбувається такий діалог:

- А є миші в стозі?
- Є!
- А не бояться ката?
- Ні!
- Ой як кіт поворушить,
То всіх мишей подушить!

З цими словами всі розбігаються, кіт ловить мишей: кого зловить, той стає котом. Гра починається спочатку.

СІРИЙ ВОВК

На землі рисуємо великий круг – границю. Один грач стає сірим вовком. Він присідає до землі, посередині нарисованого круга. Всі інші новачки обступають вовка, нахилиються дотолу і вдають ніби рвуть горіхи і приговорюють:

Я рву, я рву горішечки,
Не боюся вовка зні трошечки.

Вовк гаркотить, підхоплюється на ноги і старається зловити "здобичу". Кого доторкне рукою у середині кола, той стає вовком і гра повторюється. Діти стараються вибігти поза границю круга.

ЗАЛІЗНИЙ КЛЮЧ

Грачі стоять в крузі. Один виголошує:

Котилася торба
З високого горба,
А в тій торбі
Хліб – паляниця
З ким захочеш
З тим поділися

/ при кожному слові вказуючи пальцем на одного з грачів/. На кого припаде останнє слово "лічилки" /поділися/ – стає вовком. Новачки обступають вовка і беруться за руки. Вовк старається чимскорше вирватися з круга, налягаючи грудьми на ключ, поки не розчепить чийхсь рук. Коли йому це вдається зробити, вовк втікає до наперед зазначеної границі, а діти його стараються зловити. Той, що доторкне вовка перед границею, йде до середини круга, і гра повторюється. Коли вовк втече за границю, то діти знову виголошують лічилку. На кого припаде послідне слово, той стає вовком.

БОБЕР

Один грач – це бобер, другий мисливець, а всі решта – це пси-хорти. Бобер ховається між кушами в лісі, а мисливець ставить хортів спи-нами до лісу, щоб не бачили куди побіг бобер. Коли бобра вже не видно, мисливець гукає:

"Ой, ти ставий бобре,
Заховайся добре,
Бо я хорти маю,
На поле пускаю."

На кінець кричить:

"Хорти до лісу!!"

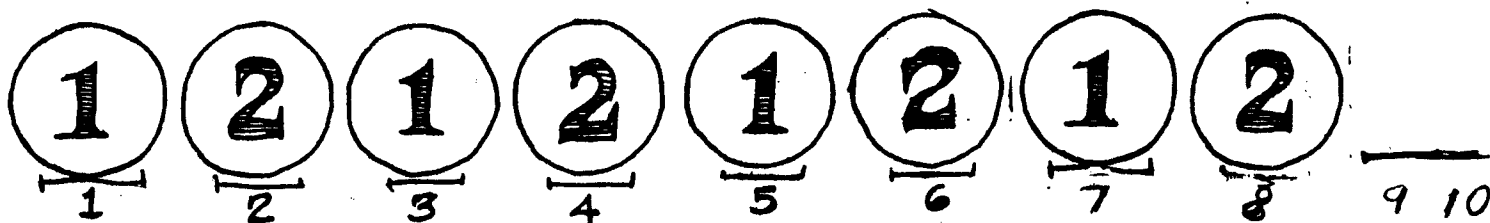
Хорти повертаються і біжать в ліс шукати бобра. Коли бобер запримі-тить, що його хорти не бачать, вибігає і ховається в другім місці. Хорт, що зловив бобра, стає на його місці і гра повторюється. Тим часом той що був бобром, стає мисливцем.

ХТО СКОРШЕ

Роздаємо дітям по 10 спиначів до паперу /пейпер кліпс/. На даний знак - новаки мають утворити з них ланцюжок. Той, хто вив"яжить-ся зі звання першим, дістає точку. Далше грачі стараються чим скорше розлучити спиначі. Перший дістає точку.

ГРА - ЛОМИГОЛОВКА

Покладіть на картоніку на переміну 8 паперових колісцят з написом 1 і 2, залишаючи при кінці два порожні місця. Завданням новаків є чотирма рухами змінити позицію колісцят в той спосіб, щоб всі одинки та всі двійки стояли разом. При цім треба пересувати по два папірці, які стоять поруч себе, не змінюючи їх порядковости.

Р о з г а д к а:

Два вільні місця є подані в рисунку і зазначені числом 9 і 10.

- 1/ Перестав колісцятка під числом 2 і 3 на позицію 9 і 10/вільні місця/
- 2/ Переміни 5 і 6 на місце 2 і 3
- 3/ Перестав папірці на позиції 8 і 9 на 5 і 6
- 4/ Пересунь 1 і 2 на 8 і 9.

ЧАРОДІЙНА СТЯЖКА

Спробуйте з новацтвом цю "штуку", а діти напевно будуть задоволені. Потрібний матеріал:

- 1/ тоненький шнурочок, кілька стіп довгий,
- 2/ кілька стіп стяжки, широкої на один інч
- 3/ 2 спиначі до паперу /пейпер кліпс/

З а в д а н н я:

Без помочі рук новаки мають пересунути паперові спиначі зі стяжки на шнурок.

Р о з в " я з к а:

1. Зложіть стяжку в той спосіб, як на рисунку ч.1 і зашіпіть спиначами. Перетягніть шнурок поміж звоями стяжки, як показано.

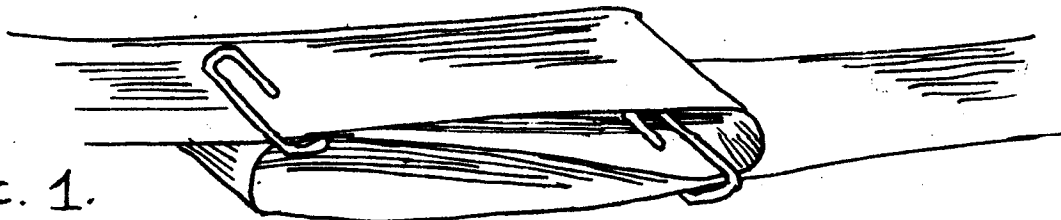
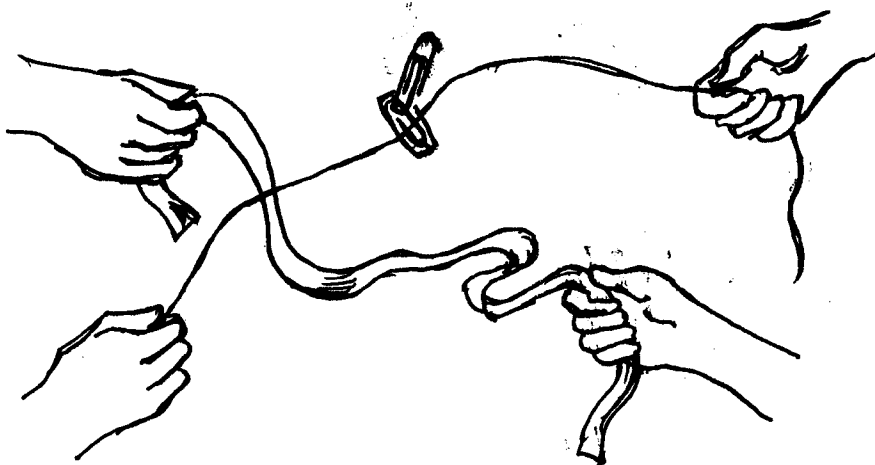
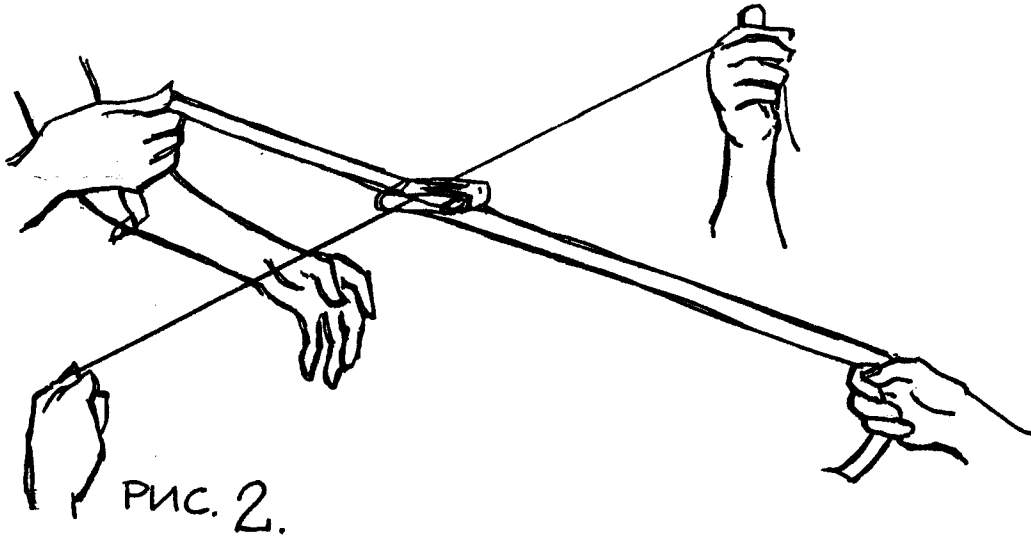

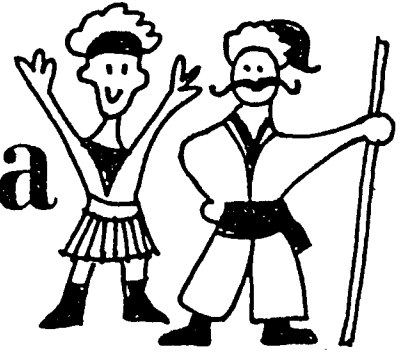
Рис. 1.

2. Два новачки держать кінці шнурка, а два інші - стяжки /як на рисунку ч. 2/ Ті, що держать стяжку, тягнуть кінці делікатно до себе. Спиначі зближуються до середини, заскакують один за другий, і штука скінчена. Спиначі опиняються на шнурку /гляди рисунок ч.3/.

Подала: С. О. Надя Кулинич

Самодіяльна Гра

СЦЕНАРІЙ ВЕРТЕПНОГО ДІЙСТВА

Дієві особи: Пастушки (3); Ангели (2); Царі (3); Ірод; Воїн; Козак; Смерть; Чорт.

(Під вікном чути спів колядки *Небо і земля.*)

ВСІ: Відчиняйте, добрі люди,
ви нам тут без стриму,
хай увійдуть гості
з міста Вифлеєму.

(Продожвення колядки: *Христос родився, Бог воплотився...* і т.д. В хату входять три пастушки).

1 ПАСТУШОК: Слава Богу, мир цій хаті!

2 ПАСТУШОК: Ми прийшли вам розказати
про небсну новину.

3 ПАСТУШОК: Про чудесную дитину.

1 ПАСТУШОК: Розказать, як ми там були,
що там бачили і чули.

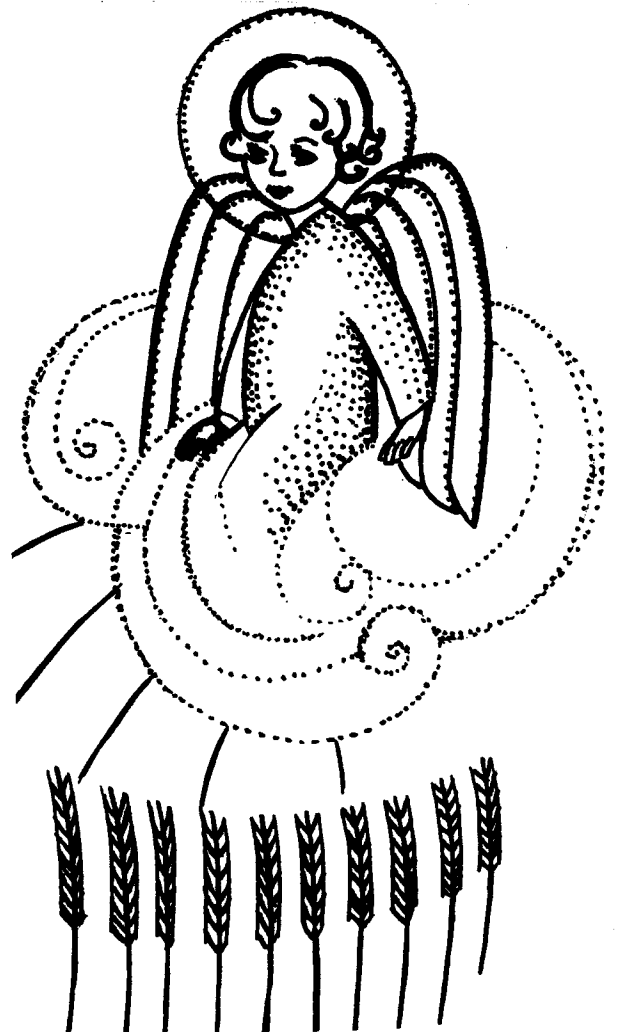
2 ПАСТУШОК: Ми вночі при стаді спали
і не чули і не знали,
що коїться в небесах
і тих земних сторонах.

3 ПАСТУШОК: Аж тут раптом серед ночі
протираєм сонні очі

1 ПАСТУШОК: Бачим: зірка в небесах
показує дивний шлях.

2 ПАСТУШОК: Що то, людоньки, за диво?
чи то буде потоп, злива
чи війни нові, руїни,
чи знов голод на Україні?

3 ПАСТУШОК: Що за кару Бог послав?
і за що нас покарав?

1 ПАСТУШОК: Аж тут чути спів ангелів –
спів величний, спів веселий
(Входять ангели з вертепом)

1 АНГЕЛ: Слава Богу, добрі люди!
З Вифлеєму ми ідемо,
та вступаємо усюди-
звістку радісну несемо.

2 АНГЕЛ: Що Христос, Спаситель світу
Народився у стаєнці
І зоря яскраво світить
Тій Господній днесь Дитинці.

1 АНГЕЛ: Весь світ нині звеселився,
Що син Божий народився
І ви, браття, звеселіться,
Рожденному поклоніться.

(Всі колядують „Во Вифлеємі нині новина“. Ангели з вертепом відходять даліше
вглиб кімнати. В центрі знаходяться пастушки, які розмовляють між собою).

1 ПАСТУШОК: Слава Богу, заспіваймо

2 ПАСТУШОК: Честь Сину Божому
як пану нашому,
Поклін віддаймо.

(Вкланяються. Повільно наближаються три царі, а пастушки йдуть назустріч - до
виходу).

ОБИДВА ПАСТУШКИ: Триє царі, де ви йдете?

ЦАРІ: Ми ідем в Вифлеєм,
Віншуємо спокоєм
І повернемося.

3 ПАСТУШОК: То ж спішіть до Вифлеєму,
в ту країну незнаєму,
де Пречиста Сина мала,
світ добром обдарувала.

ЦАРІ: Так ідемо ж ми, ідем
і дари свої несем.

(Пастушки виходять; царі сіли спочити. Вбігає воїн Ірода).

ВОЇН: Цар Ірод Ідуть!
Хай всі до землі припадуть!

ІРОД (підходить і каже): Хто ви є і звідки йдете,
Може вість яку несете?

ЦАР I: Ми царі з Єгипту, Індії, Перської столиці
прибули, щоб поклонитись новому владиці.

ЦАР II: Нам на сході красна й ясна
зірка ся з'явила,
Про народження Месії
весь світ сповістила.

ЦАР III: То ж ми дари всі зібрали,
йдемо за зіркою
щоб усіх возрадувати
і самому потішатись
тою новиною.

ІРОД: Який ще цар, яка месія,
я ж цар над усіма царями
і лиш на мене вся надія.

ВОЇН: Замовчїть, чужі ви люди,
Ірод цар тут є і буде.
Хто не схоче визнавати,
Будем зразу убивати.

ІРОД: На жезл цей мій я клянуся,
що нікого но боюся.
Ні Месії, ні царів,
знищу всяких бунтарів.
Збери легіонів моїх двіста
Й ідіть до Вифлеєму-міста.
Перебийте всю дітвору
Без пощади, без розбору.
Кожен хлопчик до двох літ
Хай загине – так скажіть.

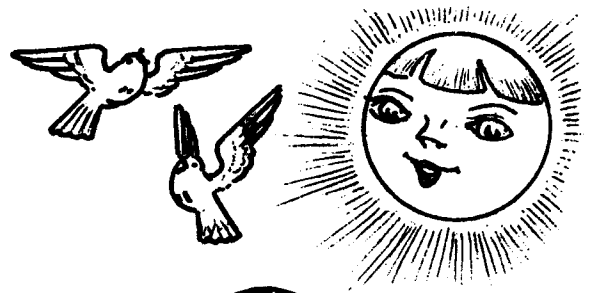
ВОЇН: Твій наказ святий для нас,-
Виконаємо в цей час.
(Воїн виходить. Входить козак).

КОЗАК: О, ні! На смерть піду, чортам продамся,
але тобі ніяк не здамся.

ІРОД: Замовкни, завзята ти голото,
втоплю, згною вас всіх в смердяче це болото,
Зжену з землі твоєї, посаджу на піку
для москалів, для ляха на потіху.

КОЗАК: О, ні! На смерть піду, чортам продамся,
але тобі ніяк не здамся.
(Входить Смерть).

СМЕРТЬ: Тут, панове, я з косою
наче кликав хто за мною?
А кого тепер скосити?

ІРОД: З них ніхто не сміє жити.
Їх усіх скоси; крім того
Бога ще скоси малого,
Що в вертепі народився
І на мій трон напосівся.

СМЕРТЬ: О, не буде цього, царю.
Їх косою я не вдарю,
Бо мале Дитя в яскині
має владу в світі нині.
Я тебе прийшла скосити.

ІРОД: Я могучий і багатий
можу викуп добрий дати.
Ось - на: золото моє,
тільки не коси мене.

СМЕРТЬ: Твою душу мушу взяти —
в пекло чортові віддати.
Робив ти лихо на землі -
(чіпляє косу на шию)
кипи ж у пеклі, у смолі!

(Вбігає чорт)

ЧОРТ: Хто мене тут поминає,
хто мене не забуває?

(Ірод старається втекти, але Смерть і Козак його тримають. Чорт, хизуючись,
продовжує) Я є жвавий і моторний,
тільки чомусь трохи чорний.
Одне ім'я класне маю
тому й чортом величають.

(Підходить до Ірода і поплескує його по плечі, промовляючи)
Добра поміч, ха-ха-ха, Ірод-цар,
ох, не часто нам трапляєсь такий дар.
Будеш кипіти у смолі
у пеклі, на самому дні
у сталеному казані.
Ото штука!

(Смерть і чорт насилу забирають Ірода).

КОЗАК: Тепер, браття, ми безпечні,
Вже нема кого боятись.
Згинув Ірод і Месії
треба честь віддати.

3 ПАСТУШОК: Люди добрі! Світло є!
Гляньте, як у вікна б'є!
(Підходять на середину хати ангели з вертепом).
Трохи ближче підійдім,
Хвалу й дари віддадім.

1 АНГЕЛ: Покладем до ніг Дитини,
рожденного Бога-Сина.

2 АНГЕЛ: І попросим в Нього щиро
Для України тільки миру.
(Всі підходять, кланяються вертепу і залишають дарунки).

1 ПАСТУШОК: Віншую Вам, пане господарю і вам, господине,
з цими святами здоров'я і щастя. –
Дай, Боже, святкувати в радості і в добрім достатку,
а на другий рік ще кращої Божої благодаті діждатись.

2 ПАСТУШОК: Вітаємо Вас з Різдвом Христовим,
Щоб щастя квітло вінком барвінковим.

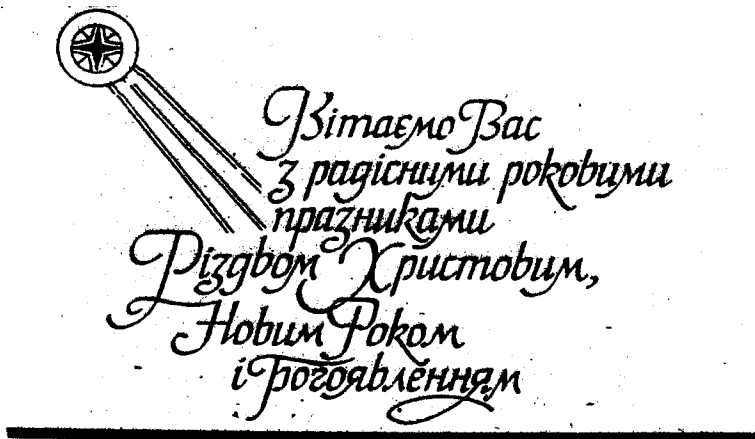
1 АНГЕЛ: Щоб над Вашим домом любов процвітала,
а у Вашім домі слава і радість повік панувала.

КОЗАК: Добре сталося, слава Богу!
То ж збираймося в дорогу.
(Всі виходять, колядуючи „Во Вифлеємі нині новина”).

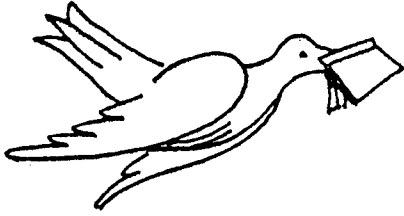
В ролі організатора, режисера, художника по костюмах виступав у Станиці Козова

С. О. В'ячеслав Свєрдун

№№№

ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА

Розповідь лісничого

На дворі падав дощ. Діти не могли бігати й бавитися на подвір'ї. Почали нудитися в хаті й коли побачили, що прийшов старий лісничий, побігли до нього. Привіталися і стали прохати:

— Пане лісничий, розкажіть нам байку, ми так любимо слухати баечки!

— Що ж хочете, щоб я вам розповів? — питає лісничий.

— Байку, байку! Ви так багато цікавого бачили в лісі!

— Це правда, довго я живу в лісі й багато всякого бачив, а от щодо баечок, то я їх оповідати не вмю. От, як хочете, оповім вам про білочку. Це дуже цікаве звірятко.

— Добре, добре, — в один голос закричали діти. — Оповідайте нам про білочку.

— Отож, діти, всі ви бачили білочок. Вони живуть по містах у парках, у садках, але їх найбільше в лісах. Це звинне, маленьке звірятко є лісове. Є багато родів білочок, але найбільше є сивих і

брунатних. Усі мають маленькі гострі вушка, чорні оченята та довгий, пухнастий хвостик. Чи ви бачили хвостик у білочці?

— Бачили, бачили! Хвостик великий, пухнастий.

— Так, так. Хвіст у білки, не важлива частина тіла. Хвостом білка керує своїми скоками по деревах. Без хвоста білка була б бідна. Не могла б перескакувати з галузки на галузку, а як впала б на землю, то розбилася б. Хвостик у білочці, це як весло, яким керується човник по воді. Взимі пухнастими хвостиками білочка ще затулюють вхід до своєї хатини, щоб було тепло.

— Як вона затулює хатинку хвостиком? — питає Петрусь.

— От, діти, як приходить зимова пора, на дворі стає холодно, потиснуть приморозки, тоді білочка залазить до свого гніздечка і спить до весни. Час від часу будиться, погризе зібрані горішки тощо, й знову спить. А щоб було тепло, то хвостиком затулює маленький круглий вхід до гніздечка. Вітер

не задуває і снігу не напорошить-ся. Тепло й вигідно.

— А яке гніздечко-хатинку має білочка? — питають діти.

— На роблення гніздечка білочки великі майстри. Вони вибирають дупло в дереві, але таке, щоб до нього вода не затікала. В середині хатинки вистелюють гніздечко мякою травичкою, ніжним мохом і так щільно позатикають усі шпаринки, що зимою дуже тепло, а як народяться маленькі біличатка, то їм буде вигідно. Треба вам знати, що діти у білочки родяться голі й дуже слабенькі.

— А чи ви, пане лісничий, бачили гніздо білочки?

— Певне, що бачив, і нераз. Білочки легко звикають до людей і беруть поживу з рук. Мене білки знають і не бояться. Своєю хатинку білочки будують радісно й весело. Наперед збирають різний будівельний матеріал, а потім починають будувати гніздо. Їх гнізда невеликі, але тривалі й вигідні. Над отвором хатинки обов'язково роблять стіжковатий дашок, щоб до середини вода не затікала, і не топився сніг весною.

— А якби я давав орішки білочкам, то вони мене не будуть боятись? — питає Петрусь.

— Певне, що ні, але уважайте, діти, на білок. Вони мають дуже гострі зуби й можуть розгризти найтвердіший оріх. Краще з рук нічого не давати, а кидати їм на землю. Нехотючи білочка може вкусити пальчик і ранка довго гоїться, часом ропить і тоді треба йти до лікаря. Білочки, крім орішків, їдять корінці, комах, а часом

і маленьких звіряток. Недобре вони роблять, що кривдять малих пташат, яких поїдають так само, як і їх яечка. Деяку шкоду роблять білочки в садах, розгризають яблука та грушки, щоб поживитися солодкими зернятками. На зиму до хатинки вони зносять різні горішки, зерна, жолуді тощо. Якщо поживи є багато, то її закопують у землю, недалеко гнізда і, якщо не забудуть, то потім вигрибають і підживлюються, особливо на весні, коли мають мало поживи.

— А чи білочки люблять своїх дітей? — питає Софійка.

— Ще й як! Білочки дуже добрі мамусі. Маленьких годують своїм молочком, а потім батьки приносять їм поживу так довго, доки діти не підростуть і не наберуться сил та не привчаться до самостійного життя. Батьки вчать дітей різних штук, скоків, забав, перегонів, хованок, але, як діти не слухаються, то їх батьки гостро карають. Я сам бачив, як одна мама своє білченятко кусала та лапками била за якусь провину.

— А за що била дитинку? — питали діти.

— Цього я докладно не знаю. Білки мають багато ворогів: яструбів, борсуків, лисів, рисів, котів та інших м'ясоїдних звірят. Певне дитина зробила щось не так, як треба, і мама покарала її. Звірятка задурно дітей не карають. Я ще хочу вам сказати, що білочки є дуже відважні, смілі й правдиві лісові акробати. Вони можуть ходити по тонких дротах узад і вперед. Очі у білочки є знамениті. Вони так збудовані, що можуть

бачити на всі боки, спереду й ззаду. Це їм допомагає бачити, що робиться довкруги й охороняє від тих ворогів, про яких я тількищо згадав. Ще хочу оповісти вам про дивне диво, яке я раз тільки й бачив у своєму житті. Було це давно, ще під час першої світової війни в 1915 році. Я був молодий, взяли мене до війська й я дістався до полону. Вислали мене далеко на північ у ліс рубати дерево. От там у горах, на Уралі, трапилося мені бачити незвичайну пригоду. З ліса вийшла величезна громада білок і направилася просто на місто Тагільск. Білок було страшенно багато. Йшли вони по одній або малими гуртками все просто й просто. Бігли вулицями, плигали через паркани, залазили в хати, скакали по дахах — одним словом, ціле місто заповнилося білками. Хоч білки полохливі, але цим разом, невідомо де й страх у них подівся. Вони не боялися ні людей, ні псів. Під час цієї мандрівки багато, дуже багато, згинуло білочок від псів, які на них нападали, під час перепливання ріки, де їх багато потопилося, але білочки пробігли сотні миль й переселилися з одного краю в другий, з одного лісу до другого... Бог їх знає, з якої причини вони переселилися. Певне до того були якісь причини. Може відчували, що буде їм брак поживи в старому лісі, може передчували щось недобре для себе, може з'явилася хвороба, яка могла їх усіх погубити. Цього я не знаю. Різні звірятка час від часу теж роблять такі мандрівки.

ЯК ВИНИКЛА НАЗВА ЗІРКИ СІРІУС

Стародавні єгиптяни звернули увагу, що перед розливом ріки Ніл на горизонті щорічно з'являлася яскрава зірка. Роаливи Нілу для єгиптян мали величезне значення: коли спадала вода, на березі лишався родючий шар мулу, який сприяв збору високих врожаїв. Тому до повені готувались зарані, чекали її. Зірка, яка з'являлася напередодні повені, ніби попереджала про це людей. У свідомості людей виник зв'язок між появою цієї обожнюваної зірки і собакою, яка своїм гавканням попереджає про чийсь появу. Тому зірка була названа Сіріусом (гончим псом), а сама собака стала символом пильності.

Але про те поговоримо іншим разом.

Діти гарненько подякували лісничому за оповідання про білочок і лісничий пішов до своєї праці в ліс.

Л. Бачинський

ЗАЙЧИК У ПАРКУ

Під кущиком у парку
Живе сіренький трусъ —
Про це лиш знає Марко,
Одарка і Павлусъ.

Звідкіль він там узаявся,
І де його батьки,
Я зайця не питався,
Бо він плохий такий...

Ми все несем під кущик
То хлібця, то листків,
Щоб зайчик побігущий
Голодний не сидів,
Щоб вивірку Варварку
Чим погостити мав,
Щоб під кущем у парку
Самотній не скучав.

Р. Завадович

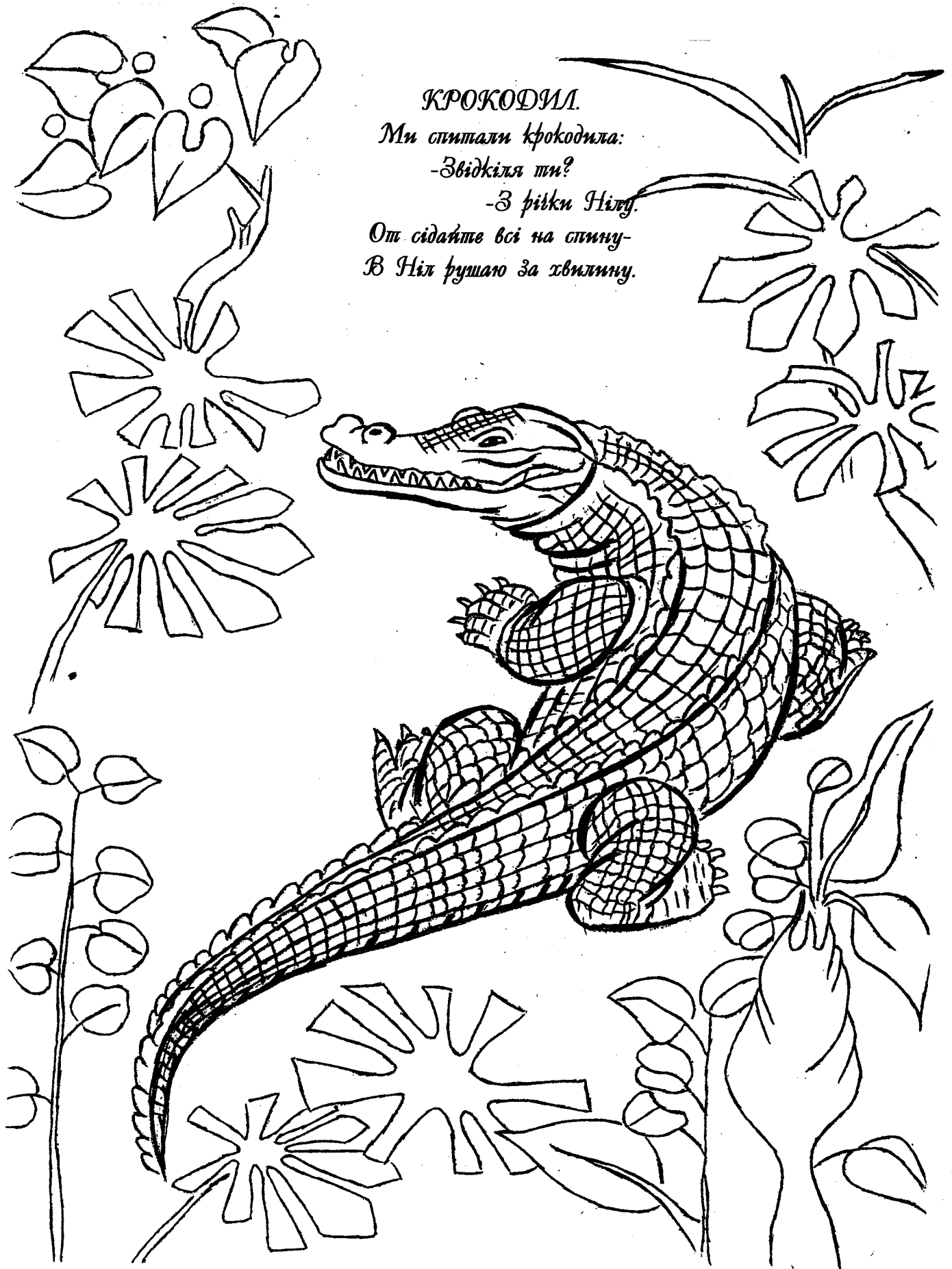
КРОКОДИЛ.

Ми спитали крокодила:

-Звідкіля ти?

-З річки Нілу.

От сідайте всі на спину-
В Ніл рушаю за хвилину.

КРОКОДИЛ

Крокодили – найбільші з плазунів. Вони нагадують гігантських ящірок. Були часи, коли можна було побачити крокодила довжиною в 10 метрів. Тепер цих крокодилів так винищено, що 5-6 метрові зустрічаються дуже рідко.

На задніх лапах у крокодилів перетинки, а хвіст сплющений з-боків. Крокодили добре поринають і плавають. Проте у воді, особливо каламутній, крокодилів побачити важко. Ніздрі й очі в них містяться на невеликих, піднятих над поверхнею голови горбиках. Тому крокодил може виставити наверх тільки ніздрі й очі, а сам повністю залишається у воді. Це допомагає йому нападати навіть на великих звірів, які приходять до водопою. Але така здобич дістається крокодилові нечасто – звичайно крокодили живляться різними водяними тваринами, найчастіше – рибою. Шкіра у крокодилів укрита дуже товстими щитиками або лусочками.

Самка відкладає яйця на березі у вириту нею ямку й стереже їх. Коли з яєць вилуплюються малі крокодили, вона переносить їх у роті в воду. Під час такої мандрівки вони визирають поміж зубами з матиного рота.

С. О. Марічка Денис

%%%%%%%%%

РОЗГАДАЙТЕ ?

31

Летить без крил, біжить без ніг, (Голос)

Чого в людини найбільше? (Волосся)

Чим найдалше кинеш? (Думкою)

Ходить без ніг, рукави без рук, уста без слів. (Тінь)

Що у світі наймиліше
і найкраще, найсмачніше,
найсолодше, хоч не страва,-
неминуча всім це справа? (Сон)

Сюди-туди повертає,
хропе, сопе, часом чхає,
на морозі червоніє. (Ніс)

Брат з братом через дорогу живуть, а один одного не бачать. (Очі)

В маленькому горщику кашка смачненька. (Горох)

В якому лісі нема листя? (В шпильковому)

Що влітку одягається,
а на зиму одежі цурається? (Дерево)

Що в лісі і зимою і літом
зеленим вкрите цвітом? (Сосна)

Хто є перший у школі? (Ключ)

Що це таке, що має завжди відкрите очко, але нічого не бачить? (Голка)

Що це таке, що має багато дірок, а може тримати воду? (Губка)

З якої посудини не їдять? (З порожньої)

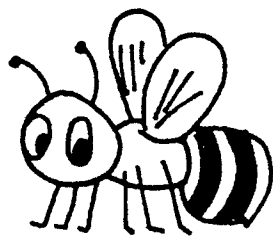
Не їсть, не п'є,
а ходить і б'є. (Годинник)

Чотири роги, ніг не має,
стоїть і ходити знає. (Двері)

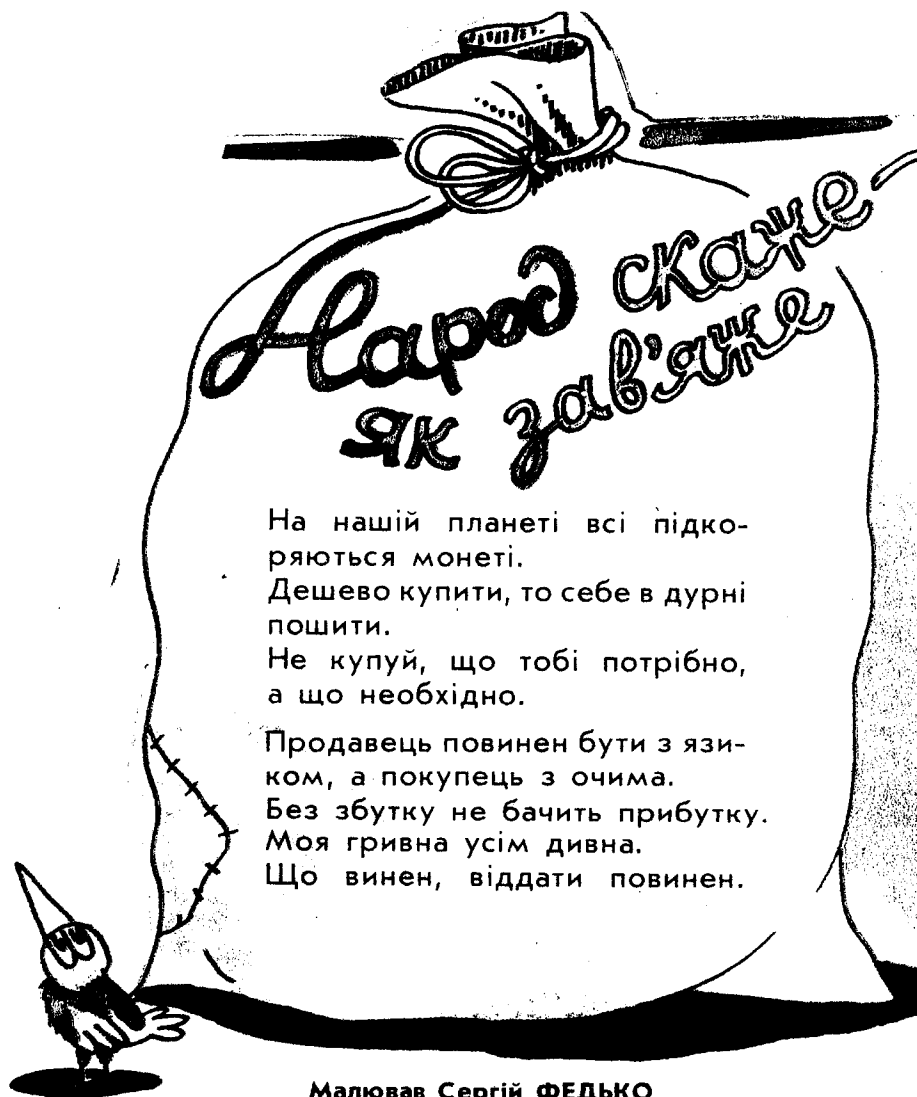
Хто все говорить правду, як його спитати? (Дзеркало)

Серцем співає, а всі чують. (Дзвін)

Подала С. О. Надя Кулинич

ПРИКАЗКИ

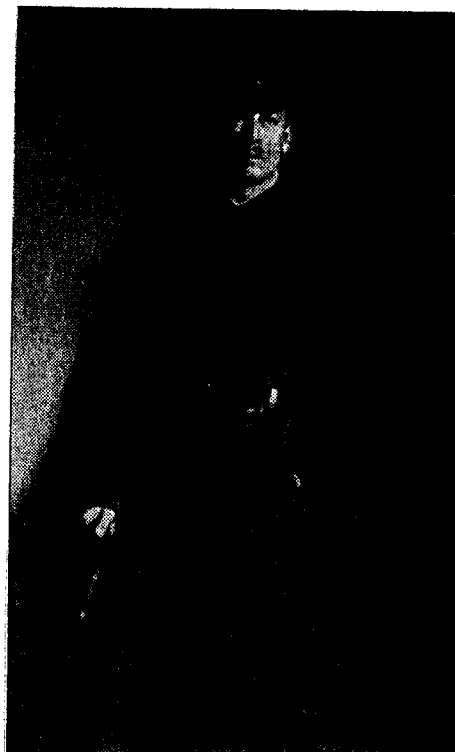

С. О. Стаха Гойдиш

ЧИ ЗНАЄТЕ, ХТО БУВ АРХИКНЯЗЬ У ВИШИТІЙ СОРОЧЦІ?

Вільгельм фон Габсбург, внук передостаннього австро-угорського цісаря, народився 10-го лютого 1896 р. в родині Карла-Стефана і Марії-Терези з дому Габсбургів. Вільгельм був третім, наймолодшим сином у родині престолонаслідника Карла-Стефана. До 12-го року, життя малого Вільгельма проходило безтурботно на острові на Адріатицькому морю, де батьки мали малу посілість. Першу освіту архикнязь почав від шести років, під керівництвом учителя німця, а пізніше в реальній школі в Відні. Крім навчання в школі, молодий Вільгельм подорожував із батьком і з братами по Європі, Азії, Африці й Америці. Найбільше цікавився географією і німецькою літературою. З мов він опанував англійську, французьку, а розмовними були німецька й італійська.

Зміну в житті Вільгельма приніс відхід зі служби батька, адмірала військової маринарки, через розбіжність поглядів на воєнно-морські перспективи, що привело до зміни місця проживання родини. Новим місцем для родини Габсбургів стало містечко Живець у західній Галичині.. В тому містечку вперше почув 12-річний Вільгельм про українців. До батька Вільгельма приходила в різних справах польська місцева шляхта і розповідала про „русинів”, - так тоді називали українців, - що вони розбишаки і бандити. То дуже зацікавило молодого Вільгельма про тих розбишаків і бандитів і стало предметом романтичних фантазій щодо розбишацького племені, що живе недалеко від них.

На шкільних вакаціях 17-літній Вільгельм сам їде до Ворохти, через Львів і Станіславів. По дорозі стрінув гуцула і замешкав у його хаті. Там він уперше зустрівся з українським світом, з його мовою, піснями, легендами і звичаями. До Живця повернувся зовсім іншим.

По здобутті середньої освіти Вільгельм Габсбург вступає до військової академії. Почалася Перша світова війна і молодого випусника академії, не зважаючи на його приналежність до монаршого дому, посилають до 13-го полку уланів, який стояв тоді в Карпатах там, де переходила лінія фронту з Росією. То був квітень 1915 р. Його сотня складалась із українців які походили зі Золочівщини. Там в окопах, у тяжких умовах війни він пізнав українського жовніра. В своїх споминах архикнязь Вільгельм писав: „українці є найкращі жовніри які – як мають добрий провід котрому вірять - підуть в огонь і воду і виконають речі, які виглядають неможливими до виконання”.

Українську мову архикнязь вивчив через українську пісню, а опісля через друковане слово. Першою книжкою яку він прочитав була Мала історія України М. Грушевського. Відтак зацікавився Стефаником, Федьковичем, Франком і Шевченком. У 1917 р. дозволив жовнірам носити синьо-жовті стрічки, а сам носив такого кольору відзнаку УСС із 1914 р. та давав наказ співати „Ще не вмерла Україна”.

Як сотник, Вільгельм перейшов боями всю Галичину, від Карпат до старого австрійського кордону. Тут він запізнався з українцями не тільки як вояками. але як селянями; вивчив їх світогляд і звичаї. Коли не був в окопах, квартирував у селі, в селянській хаті. Ходив до церкви, брав участь у святах і інших громадських імпрезах. То поглибило його симпатії до української справи зокрема.

В 1917 р. зайшли великі зміни. В Росії до влади прийшли більшовики. Серед австрійських вояків, що опинилися на Наддніпрянщині, був і Вільгельм Габсбург. Він мав нагоду ближче пізнати українців УСС-ів, яких, під командуванням Євгена Коновальця, включено до групи архикнязя. Вислідом того було, що у Вільгельма наступила остаточна трансформація у Василя Вишиваного. Він здобув симпатію українців. У той час, коли за гетьманства Павла Скоропадського німецькі та австрійські війська виконували езекуції над селянами які не сплачували контингенту до Німеччини й Австрії, Вільгельм став в обороні селян. То привело до різних скарг на князя до Відня і Берліну, так що цісарське оточення з початком 1918 р. відкликала УСС та Вільгельма з Наддніпрянщини на Буковину.

В 1918 р. таємна Українська рада висловила недовір'я до князя Вільгельма мотивуючи тим, що невідомо, яке становище займе князь, як українці переберуть владу в Галичині. То було мильне поняття; архикнязь не робив ніяких супротивних кроків а, противно, сприяв в'їздові УСС до Львова. В 1918 р. він виїжджає до Львова і там Дмитро Вітовський відмовляє Вільгельмові участі в галицьких подіях, - не тому, що не довір'яє архикнязеві, але тому, що поляки різними дорогами переконували український провід, що то не буде корисно, коли Вільгельм буде учасником боїв по українській стороні.

21 листопада 1918 р. українські частини, під натиском більшої польської армії, опускають Львів. Вільгельм Габсбург виїжджає теж через Золочів, Тернопіль і потрапляє в Бучач і там, у монастирі оо. Василіян, залишається до травня 1919 р. В травні 1919 р. повертається на Гуцульщину. Українські селяни переховують Вільгельма; їх він знав із окопів I світової війни. Окупаційна влада полонила його в селі Ільці та відвезла до Букарешту, а звідтам у монастир у Кальдерушах, де архикнязь був ув'язнений три місяці і звільнили його на прохання УСС, через український уряд.

В половині вересня 1919 р. архикнязь включається, як полковник Василь Вишиваний, до армії Української Народньої Республіки. Він стає співробітником у військових справах головного отамана Симона Петлюри. Після програної української армії вертається до Австрії. Проживаючи в Відні, продовжує архикнязь Вільгельм українське життя. Його замилюванням є українська мова, пісня, література. В 1921 р. видав поетичну збірку українською мовою „Минають літа“.

Після закінчення Другої світової війни Вільгельм Габсбург проживав у Відні. В серпні 1947 р. радянські агенти схопили його і вивезли до СРСР. Там він загинув у радянських гулагах. Деякі дослідники його життя вважають роком його смерті 1951 р.

У своїй автобіографії архикнязь писав: „Я почуваю себе українцем і Україна для мене на першому місці“. Та велика, патріотична заява повинна стати дороговказом кожного українця, де б його доля не занесла.-

Вісник Судово-УПН

НОВІ ЧАСТИНИ

Рішенням КПР від 17 лютого 2001 року викреслено з реєстру діючих частин УПН підготовчий самостійний рій «Соколята» (станція Іванівка) у зв'язку з переходом в УПЮ. Увільнено від обов'язків в'ю гніздового ст. пл. прих. Михайла Доцяка.

СТУПЕНІ

Рішенням КПР від 10 березня 2001 року рекомендовано надати II ступінь в КВ УПН ст. пл. вірл. Ярині Шеремет (станція Рівне) на підставі виконаних передумов.

ВИШКОЛИ

Рішенням КПР від 10 березня 2001 року признано успішний перехід VIII РОС (провідників таборів), що відбулася 10-14.05.2000 р. на Сокол ст. пл. Ю. Бурмі (станція Ічня) та ст. пл. вірл. Я. Шеремет (станція Рівне).

Признано успішний перехід 157 РОВ (впор. 124), яка відбулася 27.09 — 1.10.2000 р. в Тербовлі пл. уч. Н. Лотоцькій (станція Тернопіль) на підставі виконаних передумов.

Признано успішний перехід 162 РОВ (впор. 129), яка відбулася 8-10, 15-17. 12. 2000 у Львові ст. пл. прих. Г. Тузяк, пл. розв. В. Микитин, пл. розв. В. Костенко, пл. розв. І. Нагорній.

Подяка виховникам УПН за працю над вимогами вмілостей

Крайовий провід УПН щиро дякує всім братчикам та сестричкам за працю над вимогами новацьких вмілостей:

пл. сен. Богдану Олексію

ст. пл. Тані Берізко

ст. пл. Софії Нагірній

ст. пл. вірл. Наталі Кияк

ст. пл. вірл. Ярині Шеремет

ст. пл. Дмитру Панову

пл. розв. Олі Герус

пл. сен. В'ячеславу Свердуну

ст. пл. Юлі Жданович

ст. пл. Ользі Свідзинській

ст. пл. Марічці Артиш

ст. пл. Олені Пиндзин

пл. сен. Валентині Димитровій

Подані Вами матеріали є цікаві та корисні для вдосконалення виховних програм УПН.

Наснаги Вам і творчого натхнення до подальшої праці.

Гучне новацьке Готуйсь!

Крайовий провід УПН

До організаторів таборів УПН

З 1.05.2001 року ведеться реєстр таборів УПН різних рівнів. Прошу подбати про зголошення табору та отримати реєстраційний номер, оскільки незареєстровані табори не вважаються пластовими новацькими таборами.

Порядок реєстрації таборів УПН

— За три місяці до проведення табору комендант заповнює інформаційну картку про табір УПН та пересилає її на адресу КПС

— Референт таборів УПН реєструє табір та офіційно повідомляє коменданта і старшину про реєстраційний номер табору УПН

— Після проведення табору комендант надсилає звіт. Якщо табір не відбувся, подає інформацію про причини відміни табору.

Референт таборів УПН

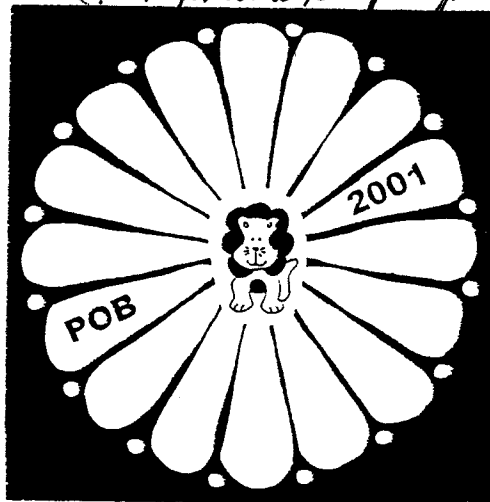
Інформація про зареєстровані табори УПН

Номер в реєстрі	Дата проведення	Комендант. Ім'я, адреса, телефон	Назва. Програма	Адреса табору
1	18-29 червня	пл.сен. Галина Олексин м. Стрий, вул. Г.Сковороди 4а, кв.20 т.(03245)15811	«Чар-зілля» табір для дівчат 8-10 років	с. Межброди
2	26 червня- 7 липня	ст.пл. Ніла Наконечна м. Тернопіль вул. Федьковича 11 т. (0352)252402	«Квіт папороті» екологічна тема мішаний табір для новацтва 8-11 років	м. Терехів
3	1-12 липня	Пл. сен. Василь Гуляк Ів.-Франківська обл. Богородчанский район, С. Саджава, вул. Надвірна, 21 тел. (03471)37532		с. Саджава
4	2-12 липня	ст. пл. вірл. Наталя Пігович м. Рівне вул. Макарова 8, кв. 53 тел. (0362)16758	«Княжа таїна» Історичні ігри Княжої доби Мішаний для 8-10 років	с. Хрінники
5	11-24 липня	пл. сен. Іван Нагірний м. Стрий, вул. Сагайдачного, 35/9	«Країна сонячного ранку» для хлопців 6-10 років	Івано-Франківська обл. с. Витвиця
6 КРАЙОВИЙ	15-24 липня	ст. пл. Софійка Нагірна м. Львів, а/с 65 сл. тел. (0322)976585	Казка про маленьку Бабу Ягу Мішаний для дітей 5-8 років	м. Ворохта
7 КРАЙОВИЙ	22 липня – 5 серпня	ст. пл. Марічка Артиш Ів.-Франківськ Вул. Набережна 6, кв. 2 тел. (03422) 42053	«Чудернацька країна» Мішаний для новацтва 7-11 років	Івано-Франківська обл.
8	7-19 серпня	ст. пл. Євген Пасько м. Львів вул. Наукова, 4, кв. 81 тел. (0322)638755	«Школа Софії» - релігійно-філо- софська програма для новацтва 8-11 років	Полтавська обл. смт. Білики база МОЗ
9	11-20 серпня	ст. пл. Оля Свідзинська м. Львів вул. Наукова, 4, кв. 81 тел. (0322)638755	Піготовка до переходу в УПЮ для дівчаток та хлопчиків 11 років	Закарпаття

ВІСТІ ЗІ З.С.А.

Бр. Павло Мухомор

С.О. Людмила Дармоград

Бр. Данило Аниско 14

Сес. Алевка Миланська

Сес. Катя Баранецька

Бр. Антон Мухомор

Бр. Дмитро Думинський

Бр. Олександр Іванович

РАДА ОРЛИНОГО ВОГНЮ ч.168

Сес. Катя Назарова

"Під Великим Шатром"

на Вовчій Тропі

Бр. Олександр ОРИШКЕВИЧ
Бр. Андрій ПІДКОК

Сес. Аліяна Цимерицька

Бр. Данко Козко

Сес. Світлана Гайвас

Сес. Діанна Ставнича

Бр. Антон Дубак

Сес. Вікторія Баранецька
Сес. Катя Рейтор

Сес. Катруся Малаздревич

Сес. Андрей Потолич

Сес. Інна Юшина

Сес. Андрей Кошчиць

Сес. Мариса Васильківська

Сес. Наталка Андренко

Сес. Юлія Вандирворт

Сес. Галя Гановська

Сес. Ірина Франко

Сес. Тамара Сотка

Бр. Орест Сомка

Сес. Ірина Яворська

Сес. Ольга Лидей

Сес. Галя Манзіш

Бр. Іван Анош

Бр. Андрій Зарасевич
Сес. Олена Ракоча

Сес. Міра Качала

Бр. Дмитро Медіг

Бр. Олександр Іванович

Бр. Іван Шендель
Сес. Анастасія Забрумич

РАДА ОРЛИНОГО ВОГНЮ
168-МА (ВПОРЯДНИКІВ 132)
'ПІД ВЕЛИКИМ ШАТРОМ'

1. НАЗВА: 168-ма Рада Орлиного Вогню (Впорядників 132)
 'ПІД ВЕЛИКИМ ШАТРОМ'

Присвячена пам'яті пл. сен. кер. Ярослава Пришляка, нашого дорогого
 БРАТЧИКА СЛАВКА

2. МІСЦЕ і ЧАС: Вовча Тропа, 23 червня - 4 липня 2001р.
3. ОРГАНІЗАЦІЯ: Крайова Пластова Старшина в ЗСА
 Референт Вишколу УПН - ст.пл. Марко Матла

4. ПРОВІД:

Комендант
 Заступник
 Бунчужний
 Писар

С.О. Людмила Дармограй
 С.О. Кая Баранецька
 С.О. Андрій Микита
 Сес. Алекса Мілянч

Булава:

С.О. Надя Кулинич
 Бр. Адріян Оришкевич
 Бр. Павло Мулик

С.О. Марко Матла
 С.О. Данило Літепло

Інструктори:

С.О. Таня Онищук
 Бр. Петро Лісовський
 С.О. Діяна Юрчук
 С.О. Ляриса Баранецька

С.О. Петро Дармограй
 С.О. Таня Гарасевич
 С.О. Тамара Гарасевич

5. УЧАСНИКИ:

Наталка Андрейко
 Вікторія Баранецька
 Ляриса Васильківська
 Юля Вендирворт
 Александра Гаврилишин
 Славомира Гайвас
 Оля Галібей
 Галя Гановська
 Андрій Гарасевич*
 Катя Гейнор
 Антін Дурбак
 Івась Дурбак
 Андрея Комічак
 Данко Коцко
 Дмитро Лебідь
 Александра Качала
 Діянна Шмериковська

Інна Лончина
 Катруся Малаздревич (К)
 Таля Мандзій
 Катя Нагнибіда
 Адріян Павлюк
 Олесь Оришкевич
 Андрея Попович
 Олеся Ракоча
 Михась Сапієнза
 Орест Сопка
 Тамара Сопка
 Олесь Сосенко
 Діанна Ставнича
 Ніна Фонтана
 Зенон Чорний*
 Дам'ян Шембель
 Ліля Яворська

* Не перейшли вишколу

(К) Монреаль, Канада

6. ПОРЯДОК ДНЯ:

40

7:00 Вставання, прорух, миття, порядкування
 8:00 Молитва, підняття прапору, наказ
 8:30 Снідання
 9:15 Гутірка
 10:00 Зайняття, гутірки
 12:30 Обід
 1:00 Пообідня перерва, купіль
 2:30 Гутірки, зайняття
 7:00 Вечеря
 8:00 Гутірка
 9:00 Вогник, вечірнє зайняття
 10:30 Молитва, підготовлення до сну
 11:00 Нічна тиша

7. ПРОГРАМА:

<u>Теми:</u>	<u>Години:</u>
Ідейні основи Пласту	3/4
Історія УПН, Орлиний Круг	1/2
Система виховання і роля виховника	3/4
Фізичний і психічний розвиток дитини	2
Покривджені діти	3/4
Безпека	1
Елементи новацьких зайнять:	
Гра та її значення	13 1/4
Розповідь	2 1/2
Пісня, спів	8
Майстрування, рисування	8
Самодіяльна гра	3 1/4
Новацький танок	1/2
Види новацьких зайнять:	
Сходини роя	8 1/2
Збірка гнізда	3/4
Прогулянка	7
Новацький змаг	4
Новацький вогник	13 1/4
Історичні гри	4
Правильник УПН	2 1/4
Новацькі проби	1 1/2
Новацькі вмілості	1
Плянунання	3
Книговедення	1
Звітування	1
Новацький табір	1 1/2
Новацтво в природі	1/2
Чар новакування (обрядовість)	1
Церемоніяли	1
Новацька домівка, майдан	1/2
Виховні матеріали, діточа література	1

Хроніка	1
Маскарада	2 1/2
Ляльковий театр	2 1/2
Українські традиції	1 1/2
Новацька Олімпіада	2
Зайняття ролями	2
Розмови	1 1/2
	<hr/>
Разом	107

8. ТОЧКУВАННЯ:

1-ше місце	Антін Дурбак
2-ге місце	Катруся Малаздревич
3-тє місце	Катя Гейнор

9. ПОДЯКИ:

Складаю подяку та признання С.О. Наді Кулинич і С.О. Каї Баранецькій за їх постійну і сердечну підтримку. Дякую С.О. Андрієві Микиті та Сес. Алексі Мілянч за вірцеве виконання обов'язків бунчужного та писаря, та їх вклад в успішне переведення нашого вишколу, як булавні та інструктори.

Дякую всім інструкторам і прелегентам згаданих повище за їх віддану працю під час Ради Орлиного Вогню.
Дякую Крайовій Пластовій Старшині за підтримку.

Складаю щирю подяку адміністрації оселі *Вовчої Троли*, пл. сен. Юрієві Гукові, пл. сен. Маргареті і Левкові Ничам, Пані Наді і Пані Емілії Літепло та всім працівникам оселі за їхню дбайливу опіку над нами.

10. ЗАВВАГИ:

Всі учасники Ради Орлиного Вогню отримали виховні матеріали для вжитку на таборах та в станицях.

Проситься Станичних Проводів не одобрювати зголошення учасників, які не володіють українською мовою. Це кривда для юнака/юначки, як також для проводу вишколу.

Учасники вишколу зрозуміли матеріал і дуже добре вив'язалися зі своїх завдань. Було дуже приємно з цими молодими людьми співпрацювати. Завважено, що ця група себе виявила надзвичайно щодо пластової постави та вияву ініціативи. Надіємося що свою вмільсть та ентузіязм передадуть новацтву на таборах та в станицях. Всім бажаємо успіху в дальшій пластовій мандрівці.

СКОБІ - Готуйсь!

Людмила Дармограй
С.О. Людмила Дармограй
комендант

Сірі Орли пишуть...

27 листопада 2001 р.

До: референтів УПН Австралії, Аргентини,
Великобританії, ЗСА, Канади,
Німеччини, Польщі, Словаччини,
України

Справа: Видання ВОР

Дорогі братчики і сестрички!

Зараз постало питання про подальшу долю журналу для новацьких виховників ВОР та Бібліотеки ВОР. Як Вам відомо, журнал виходить з 1948 року і протягом всього цього часу редколегія завжди працювала сумлінно, не допускаючи затримки з виходом чергового числа у світ. Це є журнал, що поєднує новацьких виховників всього світу і за мету ставить допомогти їм у виховній праці з новацтвом.

Згідно з постановою Зборів КУПО Краї зобов'язані передплатувати ВОР для всіх своїх новацьких виховників в станицях. Але передплати не вистачає на потрібну кількість примірників. В даний час тимчасово фінансова криза послабла, оскільки знайшовся пластун, згідний в цьому допомогти. Але надалі таке питання знову може виникнути.

Провід Орлиного Кругу та редакція журналу ВОР вважають за необхідне для подальшого видання журналу спертися на думку новацьких виховників, заради яких власне і виходить журнал та Бібліотека ВОР. Необхідно знати думку виховників, чи потрібні їм журнал ВОР та Бібліотека ВОР взагалі, чи користуються вони ними, чи хочуть їх якось змінити, зробити кращим, чи їх задовольняє все в такому вигляді як є. Для цього ми пропонуємо виховникам анкету, яка вийде в наступному числі ВОР. До Вас же звертаємося з проханням: всі анкети, що Ви отримаєте від новацьких виховників у Вашому Краю, переслати на адресу:

Dr. Orest Hawryluk, M.D.
321 Linden Drive
Elkins Park, PA 19027-1342
USA

або

Юлія Жданович
вул. Червоних партизан 40, кв. 1
м. Ічня, Чернігівська обл.
Україна, 16700

Врахувавши думки читачів журналу, можна буде говорити про наступну його долю. Про його якість чи зміни змістового наповнення, про кількість чисел на рік і т.д.

Також просимо Вас посприяти, щоб якомога більше виховників залучилося до вивчення даної анкети.

СКОБ! – Готуйсь!

ст. пл. Юлія Жданович
Головна Булавна УПН

пл. сен. Ярослав Танчак
Головний Булавний УПН

пл.сен. Орест Гаврилук
Редактор журналу ВОР

Яким бути ВОРу?

Мене турбує проблема журналу не лише як члена редколегії ВОРу, а більше як Провідниці Орлиного Круга в Україні. В Україні журнал передруковується і поширюється окремим накладом, тому я можу чути від виховників завваги як стосовно змісту, так і стосовно зовнішнього вигляду журналу.

Питання поступової реорганізації журналу ВОР постало вже давно. Основною причиною цієї реорганізації є поява великої кількості новацьких виховників в Україні, які потребують журнал ВОР, але у дещо іншій його концепції. На теперішній час журнал є збіркою різних матеріалів: розповідей, майстерок, ігор, пісень, самодіяльних ігор. Частина, яка мала б бути заповнена новинами з країв, переважно містить таборові і вишкільні привіти. Натомість всі визнають, що відповідну літературу, наприклад, з майстрування можна знайти в крамницях і бібліотеках у великій кількості, і користуватися нею зручніше, бо там інформація є компактно зібрана, а для того, щоб знайти потрібну річ у ВОРі, часом треба перешукати з десять чисел.

Натомість практикуючі виховники часом мають дуже багато цінної інформації, базованої на власному досвіді, наприклад, про те, як успішно налагодити співпрацю з батьками, як цікаво переводити певні точки новацької програми, мають інші загальні методичні поради. Є також великий поступ у психології, і виховники, які більше працюють у цій ділянці, можуть подавати цікаві інформації з цієї ділянки. Тим, які щойно перейшло вишкіл і розпочинають працю, потрібно безліч порад, а питання, які вони ставлять, так само, як помилки, які вони роблять, переважно повторюються.

Отже, мої загальні пропозиції полягають у тому, щоб ввести нові рубрики: "психологія дитини", "виховнику на пораду", а рубрику "мудрість Сірих Орлів" значно розширити, подаючи там невеличкі методичні розробки і рекомендації. Завважу також, що Україна вже довший час працює за експериментальною програмою проб, отже, вже має певний досвід, яким може поділитися з іншими. При цьому скоротити рубрики з майструванням та іграми. Не варто виключати цих рубрик цілком, тому що в них можна поміщати власні розробки виховників або несподівані й цікаві ідеї. Але зовсім непотрібно повторювати, наприклад, паперовий кошечок для квітів, коли він попередньо вже був разів з шість друкований, аби щось та надрукувати.

Новацькі виховники з України активно включилися в працю редакційної колегії, отже, вони відчувають потребу в журналі. Вірю, що число співробітників збільшиться, якщо інші побачать, що ВОР поступово змінює своє обличчя і приносить більше користі.

Що стосується технічної сторони, то журнал можна оформляти з меншим різнобоям (зараз подаються матеріали, по-різному набрані і змакетовані, вирізки з газет копіюються, були навіть випадки друкування авторських рукописів). Якщо ретельно взятися за оформлення журналу, можна забезпечити кращу якість ілюстрацій (наприклад, для майстерок), а також раціональніше використовувати папір, що дозволить зробити видання дешевшим.

Всі зміни потрібно проводити продумано і поступово, тоді вони принесуть більше користі і Пластові загалом, і новацькому уладові зокрема. Тому пропоную зробити такі кроки.

1. Орлиний Круг в Україні призначає двох відповідальних осіб: верстальника та ілюстратора. Вони працюють на добровільних засадах і принаймні один є новацьким виховником. Мають мешкати в одному місці (найзручніше — у Львові).

2. Члени редакційної колегії, які мешкають в Україні, надсилають свої матеріали електронною поштою на адресу канцелярії Пласту в текстовому режимі, якщо потрібно, додають схеми в електронному варіанті чи на папері. Відповідальні особи переглядають пошту, оформляють її і відсилають редакторові (братчику Оресту) в Америку.

3. Редактор в Америці включає матеріали в журнал в той час, коли вони йому надаються до сезону (бо є чотири числа з різними порами року). Загальні матеріали включає незалежно від сезону.

Редколегія працювала так і досі, лише майже всі члени надіслали матеріали поодиночі, тому вони не були якось спільно оформлені.

Якщо механізм працюватиме справно, можна буде зробити наступну зміну: редактор видає число і надсилає один примірник для тиражування в Україні. Коли число надходить, відповідальні особи переоформляють ті сторінки, які надійшли від виховників з інших Країв, і віддають в такому вигляді в друкарню. Відповідальні працівники працюють виключно технічно і ніяк не зачіпають змісту.

Якщо працюватиме і цей механізм, можемо цілком оформлену версію журналу висилати назад до братчика Ореста, і тоді він тиражуватиметься в такому вигляді і в Америці.

Для того, щоб запустити все це в дію, потрібно

- а) отримати згоду і схвалення певної концепції з боку Проводу Орлиного Круга
- б) потвердити це рішення на сходах ГПБ
- в) опублікувати відповідне звернення в пресі (Інформаційний Вісник в Україні, ВОР) до всіх членів редакційної колегії і до тих, що бажали б до неї долучитися. При потребі розіслати деякі листи особисто.

Думаю, такий чи подібний шлях був би прийнятний для всіх і зробив би наше видання популярнішим серед новацьких виховників, а головне — кориснішим.

Готуйсь!

Провідниця Орлиного Круга в Україні С. О. Ольга Свідзинська

ЦІКАВЕ ЗВІДУСІЛЬ

ВІНШУВАННЯ

Народився Він узимку
Не в палатах – на ряднині.
Ох, давно було це, синку
А здається – ніби нині.

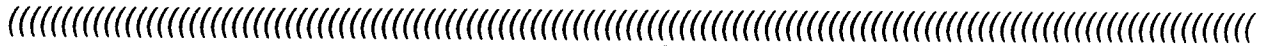
Пастушки, ангелів сила
Тут зустрілися із Богом.
Знай: хто любить - має крила,
Щоб злетіти аж до Нього.

о. Василь Мендрусь

З неба зірниця
Світло кидає.
Діва Марія
Сина рождає!
Близько опівночі
З небесного двору
З ангельського хору
Прийшла нам новина:
Родить Діва Сина
В місті Вифлеємі
В стаєнці, в вертепі
Сина породила,
В пелени повила,
Сінцем постелила.
Ангел опівночі
Світло з неба точить.

Поради колядникам: В мокрому взутті не стояти - ходити чи бігати. Дома відразу помити чи попарити ноги гарячою водою, розтерти і у шкарпетки вбрати. Щоб не відморозити вуха – вбирати шапку; руки – вбирати рукавиці. В сильний мороз також добре є посмарувати кремом чи невеликою кількістю жиру руки, лице... Відмороження – біжи до хати і грій. Розтирати злегка (не терти снігом!), бо клітини звузилися і легко завдати болю.

Подала С. О. Мар'яна Кручок

ДЛЯ ЦІКАВИХ ПРО ЦІКАВІ СПРАВИ

● Тепер зима, а з нею часто хвороба-застида. Американські лікарі дослідили, що причиною застуди буває також занадто сухе повітря в кімнатах. Пам'ятайте про це! Є окремі апарати для звогчування повітря, але добрий теж спосіб поставити на кальориферах мисочки з водою.

● В італійському місті Венеції дуже мало вулиць, зате має воно 160 каналів і 400 мостів. Каналами плавають човни-гондоли з туристами, що оглядають прекрасні будівлі-палаці і святині. Але Венеція — оте чарівне місто на воді, яке існує вже понад тисячу п'ятсот років — поволі руйнується, бо постійна вогкість ушкоджує мури. Тепер італійські архітекти шукають способів рятувати Венецію від дальшого руйнування.

А чи всі знаєте про „українську Венецію”? Це — місто Вилкове над Чорним морем в гирлі Дунаю. Там теж замість вулиць влаштовано канали, якими мешканці плавають від хати до хати човнами.

(„Веселка”)

КОЛЯДА

Ой, дивна, дивна руська родина,
Як до вечері сідає;
Кожне веселе, як та дитина,
Се бо Христос ся раждає!
Різдво Христове сіли вітати:
Радуйся, радуй, руськая Мати!

Рай у серденьках – ми під вікнами,
Нуже прийміть нас до столу;
Най все, що добре, сідає з нами!
Хочемо нині посполу
Руським звичаєм колядувати:
Радуйся, радуй, руськая мати!

Щастя й гаразд вам, мир в вашій хаті!
Най добро всяке спливає;
Наша родино, любенькі браття,
Най про вас лихо не знає,
Щоб недостатків не зазнавати:
Радуйся, радуй, руськая Мати!

Бджілка, худібка най вам ведеться,
Най у достатку купаєсь,
Най Божа ласка з дощиком ллється,
Най ваша нива пишаєсь!
Плоди стократні дай, Бог, збирати!
Радуйся, радуй, преславная мати!

Золотий колос най вам ся клонить,
Столи, стодоли сповняє;
Як перли, чільне зерно най родить,
За одно сто нам звертає;
Щоб все щасливо спожиткувати:
Радуйся, радуй, руськая Мати!

Ангел небесний най між вас сходить
Нині із Божим дитятком,
Весь ваш достаток і вас хоронить
Від недуг всяких, припадку.
Щоб рік від року разом співати:
Радуйся, радуй, преславная Мати!

Подав С. О. Іван Нагірний

На Херсонщині:

А в полі, коли вже сонечко зійде,
Сам Господь ходив, зарано вийде,
Діти Марія Бог проминає,
«Гроби, Боже, життя, нагороду,
Життя, щастя, здоров'я, щастя,
Ся, сія, посіяв, і Пана
Будете здорові з нами»
Радуйся, радуй, руськая Мати!
Дай, Боже!

На Київщині:

Ся, сія, посіяв, і Пана
Будете здорові з нами
Радуйся, радуй, руськая Мати!
Дай, Боже!
Щоб уродило краще, як торік,
Жито, пшениця, соняшник,
Копиці під стелею, а лен по каліні,
Будете здорові з нами
Радуйся, радуй, руськая Мати!
Дай, Боже!

На Поділлі:

«Ся, радися, елика пшениця,
Жито, пшениця, соняшник,
Копиці під стелею, а лен по каліні,
Щоб вас, хриштяки, голова не боліла,
Будете здорові з Новим Роком»
Дай, Боже!

На Буковині:

Ся, радися, елика пшениця,
Жито, пшениця, соняшник,
Копиці під стелею, а лен по каліні,
Щоб вас, хриштяки, голова не боліла,
Будете здорові з Новим Роком»
Дай, Боже!

На Гуцульщині:

Ся, радися, елика пшениця,
Жито, пшениця, соняшник,
Копиці під стелею, а лен по каліні,
Щоб вас, хриштяки, голова не боліла,
Будете здорові з Новим Роком»
Дай, Боже!

Віншуємо вам, пане господарю і вам, господине
 З цими святами здоров'я і щастя,
 дай, Боже, святкувати в радості
 І в добрім достатку, а на другий рік
 Ще кращої Божої благодаті діждатись!

ж ж ж

Віншую вас тими святами,
 щоб ті свята відпровадили,
 до Нового Року дочекали,
 від Нового Року – до Богоявлення,
 від Богоявлення – до Воскресення
 І на многий рік, поки Пан Біг призначив вік.
 Христос ся рождає!

ж ж ж

В день Різдва Христового
 Ми прийшли в ваш дім,
 щоб добра і злагоди
 побажати всім.
 Щоб від нас вам, люди
 додалось тепла,
 Бо в цей день Марія
 Сина зродила!
 І зійшла зірниця
 Божого Дитяти
 І про це ми хочемо
 усім розказати.

ж ж ж

Віншуємо вас, панове господарі,
 з Різдвом Христовим!
 Щоб вам щастя квітло вінком барвінковим.
 Щоб над вашим домом любов процвітала,
 а у вашім домі слава панувала.
 Щоб Ісус із того світа
 Слав вам щастя й многі літа!
 Христос рождається!

ж ж ж

ж ж ж

Будьте ви здорові,
 Як рибка у морі,
 Хай пливе достаток
 У ваші комори!
 Дай вам, Боже, многі літа
 І пошану всього світа,-
 І врожай на вашім полі,-
 Дайте лепту ви Пластові!
 Христос ся рождає!

ж ж ж

(Подав С. О. В'ячеслав Свєрдун)

(До вмілості „Мандрівник по Україні“)

ГЕРБИ ЗЕМЕЛЬ УКРАЇНИ

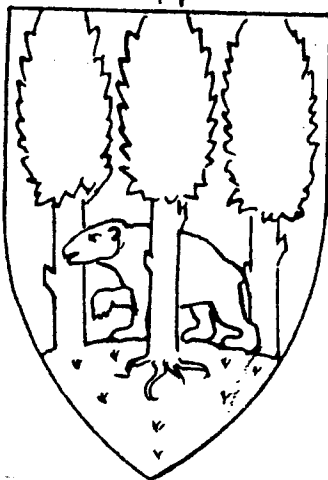
Слобожанщина

4

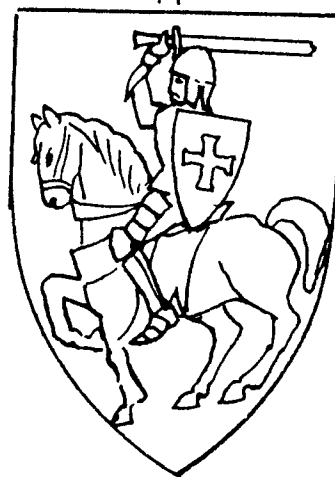
Холмщина

14

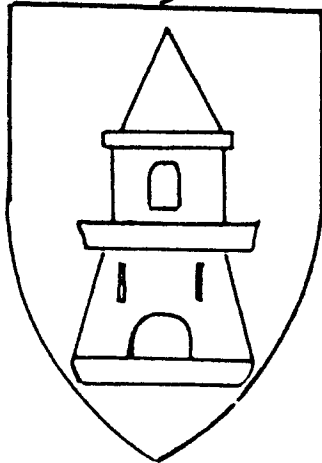
Полісся

14

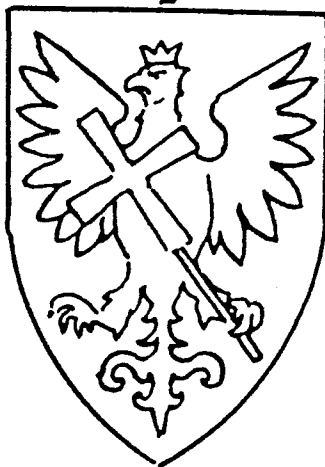
Переяславщина

3

Чернігівщина

2

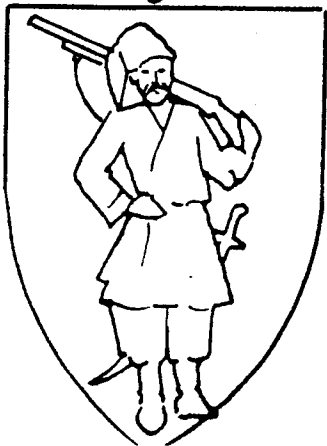
Київщина

1

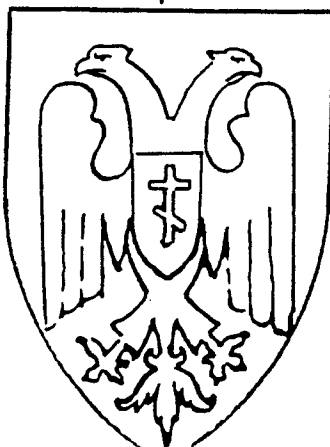
Запоріжжя

8

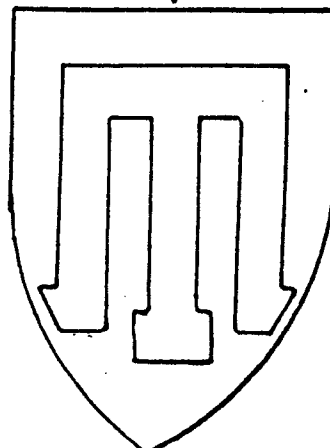
Таврія

7

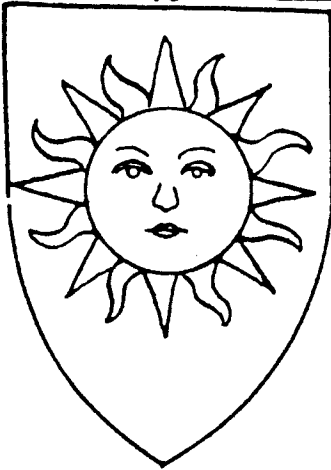
Крим

?

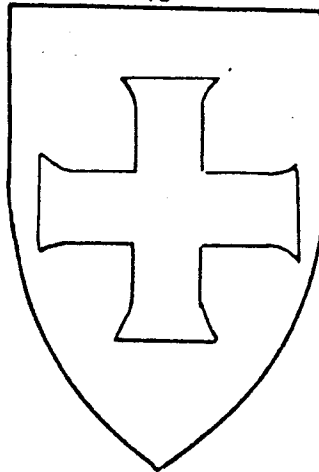

ГЕРБИ ЗЕМЕЛЬ УКРАЇНИ

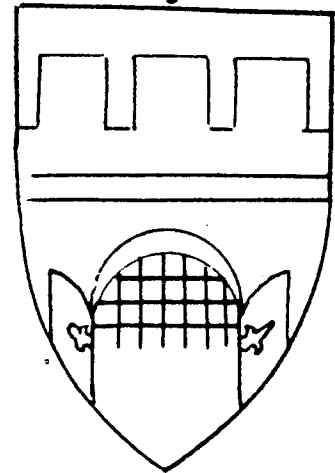
ПОДІЛЛЯ
10

ВОЛИНЬ
15

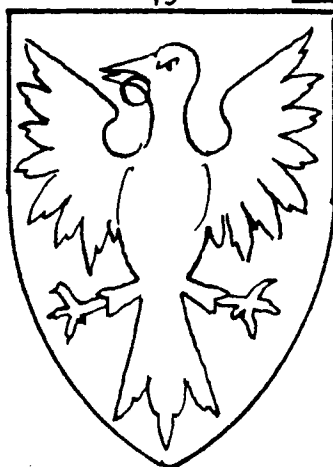
СІВЕРЩИНА
3

Львівщина
13

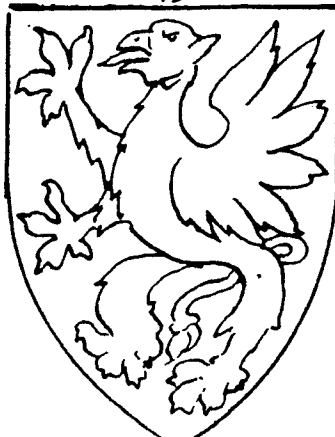
Галичина
13

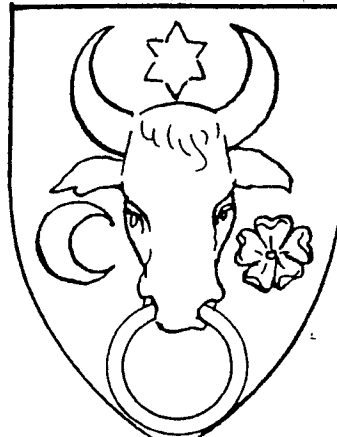
Перемищина
13

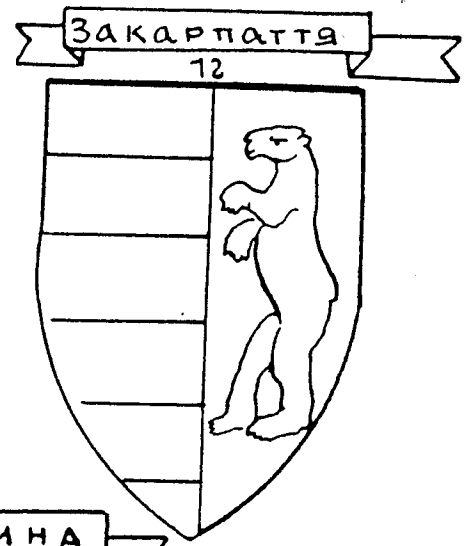
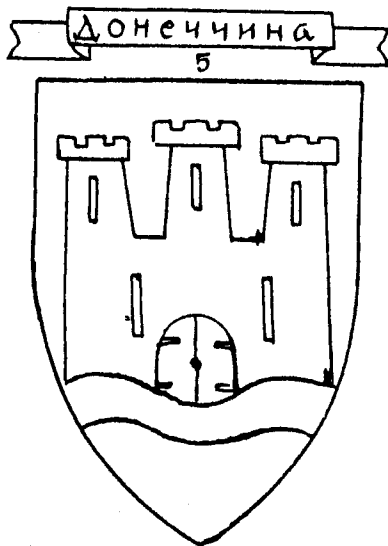

Белзщина
13

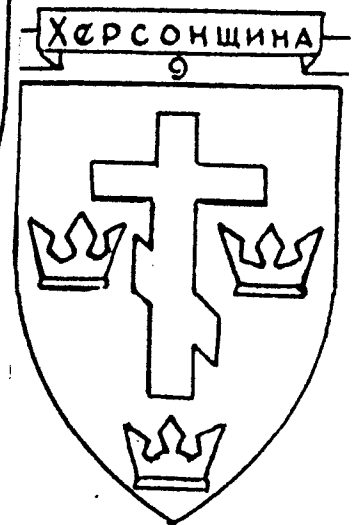
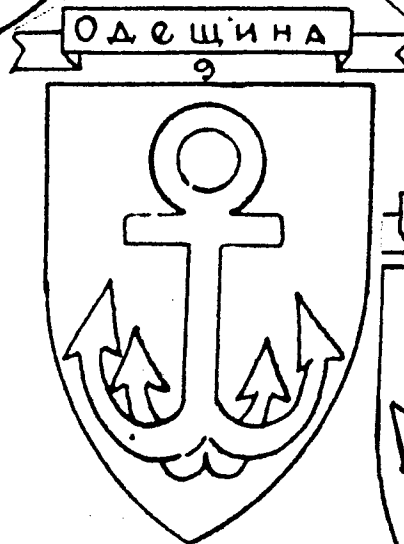
Буковина
11

ОПИС ГЕРБІВ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ

1. Київщина: У малиновому полі щита срібний Архистратиг Михайл з блакитною сферою і золотим списом.
2. Чернігівщина: У срібному полі чорний орел з золотим хрестом через груди.
3. Переяславщина: У червоному полі срібна, двоповерхова вежа з наскрізною (відкритою) брамою.
3. Сіверщина: У червоному полі золота зубcata стіна з відчиненою брамою.
4. Слобожанщина: У червоній голові щита золота 6-тираменна зірка між двома такими ж монетами. У срібному полі чорна кінська голова.
5. Донеччина: У червоному полі золота трьохвезжата стіна з зачиненою брамою над хвилястою рікою.
6. Кубань: У срібному полі в малиновому одязі лицар-козак з червоною корогвою в лівій і золотим мушкетом у правій руці, на зеленому острові стоячи.
7. Таврія: У золотому полі чорний двоголовий орел; на грудях блакитний щит з золотим східним хрестом.
7. Крим: У блакитному полі золота ханська тамга (подібна до літери „Г”)
8. Запоріжжя: У малиновому полі срібна фігура лицаря-козака.
9. Одещина: У червоному полі срібна чотирьохлопаста котва.
9. Херсонщина: У блакитному полі срібний східний хрест, супроводжений з боків і знизу трьома золотими коронами.
10. Поділля: У блакитному полі золоте сонце.
11. Буковина: У червоному полі золота голова тура, супроводжена 6-тикутною срібною зіркою між рогами і такими ж півмісяцем і розетою по боках.
12. Закарпаття: Щит розсічений. На лівій половині у синьому полі три золоті паси, на правій — у срібному полі чорний ведмідь.

13. Львівщина: У блакитному полі золотий лев.
13. Галицька земля: У срібному полі чорна галка.
13. Белщина: У червоному полі срібний гриф.
13. Перемищина: У червоному полі срібний двоголовий орел.
14. Холмщина: У зеленому полі срібний ведмідь між трьозолотими деревами.
15. Берестейщина (Полісся): У червоному полі срібний вершник (литовська „Погоня”).
15. Волинь: У червоному полі срібний, рівнораменний хрест.

(Подала С. О. Надя Кулинич)

ЗМІСТ ПОПЕРЕДНІХ ЧИСЕЛ В.О.Р.

Щоб легше було знайти потрібний нам матеріал подаємо зміст останніх 10-ох чисел „Вогню Орлиної Ради”. Ред.

ЗМІСТ 1. А21

ВІД РЕДАКЦІЇ.....	1
ДОКУМЕНТИ НАШИХ ДІВ.....	2
З ГНІЗДА БУЛАННИХ.....	2
МУДРІСТЬ СІРИХ ОРЛІВ.....	4
Відзнаки новачків.....	6
Напрямки виховної праці.....	7
Церемоніали в УПН.....	7
Що було у „В. О. Р.” з історії УПН – Сірий Орел Орест.....	13
Головні бранці УПН і провідники „О. К.” – С. О. Тяга Опищук.....	15
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТІВУ?.....	16
Нероба – С. О. Іван Нагірний.....	17
Наука про дім та дозо мексиканця – С. О. Марічка Денис.....	18
Івасик – орлик – Олександра Стефанович.....	19
МАЙСТРУЄМО: С. О. Денис Беднарський.....	19
Ройовий і зніждовий тателми з дерева та робових прапорців.....	20
Перстень для новачків хустини.....	21
Картка сусіря.....	23
ДІТИ СПІВАЮТЬ.....	23
Молитва за Україну – М. Кравців-Барабан.....	25
О України – В. Осередчук.....	25
Зайчик у житті – Е. Турчак.....	26
НОВАЦЬКИЙ ТАНОК: Соловечку.....	27
ІГРОВИЙ КУТОК: Словесна гра – пл. сен. Степан Павлович.....	28
САМОДІЯЛЬНА ГРА: Казка про хохлика та півника.....	29
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА.....	29
Колі емірас річка.....	32
Журовель – Михайло Стельмах.....	32
Вересень замикас брами літа.....	33
РОЗГАДАЙТЕ?.....	34
ВІСТІ З УКРАЇНИ.....	35
ВІСТІ ЗІ З. С. А.....	35
СІРІ ОРЛИ ПИШУТЬ.....	38
ЦІКАВЕ ЗВІДУСІЛЬ.....	39
Штука магична.....	40
Скоромовки.....	40
Каша аби не наша – Платон Воронько.....	41
Пісня землі – Микола Синьківський.....	41
Набіжки – Платон Воронько.....	41
ОРЛЯЧА РОЗВАГА.....	42
ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ.....	44

ЗМІСТ 2. А23

ВІД РЕДАКЦІЇ.....	1
ДОКУМЕНТИ НАШИХ ДНІВ.....	2
Закон України про молодіжні та дитячі громадські орг.....	2
Звіт 133-ої Р.О.В.....	4
Звіт 150-ї Р.О.В.....	6
Звіт 151-ої Р.О.В.....	9
Звіт провідника О.К. Крайового команданта УПН України.....	12
Крайовий реєстр Орлиного Круга України.....	19
МУДРІСТЬ СІРИХ ОРЛІВ: Гніздові скарини? Що це таке? – Сірий Орел Орест.....	21
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТІВУ?.....	22
Орли – Старий Орел.....	22
Мороз Іванович – В. Одерський.....	23
Дуб і потік – С. О. Іван Нагірний.....	28
МАЙСТРУЄМО.....	30
Як зацверувати дірку – С. О. Мар'яна Кручок.....	30
Бджілка або крилате диво – С. О. Денис Беднарський.....	31
Ігравки з реп'яхів.....	32
ДІТИ СПІВАЮТЬ.....	32
Весняні танки – Ніна Нарлевич.....	33
Щебетала пташечка.....	34
Весільний лицар Цяпка.....	35
НОВАЦЬКИЙ ТАНОК.....	35
Гоп-гоп.....	36
Гая по свідочку ходила.....	36
ІГРОВИЙ КУТОК.....	36
Квач з бальоном.....	37
Квач з кованим м'ячем.....	37
Дирігент.....	37
Рядування.....	38
Златий зайчик.....	38
Китайське вставання.....	38
Змагання до палиці.....	38
Зварене яйце.....	39
Паштет.....	39
Що бракує.....	39
САМОДІЯЛЬНА ГРА: Казка про дівчинку Наталочку та среблястку.....	40
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА.....	40
Азаліт – С. О. Стаха Гойдиш.....	41
Багатство сміття – С. О. Марічка Денис.....	42
Циклони, антициклони.....	43
РОЗГАДАЙТЕ?.....	45
ПРИКАЗКИ.....	46
ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО – С. О. Стаха Гойдиш.....	47
ВІСТІ З УКРАЇНИ.....	48
СІРІ ОРЛИ ПИШУТЬ.....	48
ЦІКАВЕ ЗВІДУСІЛЬ.....	54
ОРЛЯЧА РОЗВАГА.....	56
ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ.....	62

ЗМІСТ 2. А22

ВІД РЕДАКЦІЇ.....	1
ДОКУМЕНТИ НАШИХ ДІВ.....	2
З ГНІЗДА БУЛАННИХ.....	4
МУДРІСТЬ СІРИХ ОРЛІВ.....	4
Держава починається з дітей – Сусанна Черненко.....	4
Новачків вогник присвячений 75-літтю УПН – С. О. І. Франів.....	6
Коротка історія УПН – С. О. Тая Опищук.....	29
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТІВУ?.....	32
Чоловік і жілка – С. О. Іван Нагірний.....	32
Урятаваді – Константина Малицька – Віра Лебедева.....	34
Нечемний сігур – Михайло Маморський.....	37
МАЙСТРУЄМО.....	38
Шестирамінна сніжинка – С. О. Денис Беднарський.....	38
Метелики з осінніх листків – С. О. Денис Беднарський.....	40
Ігравки з вилучених і щилих кукурудзяних качанів.....	41
ДІТИ СПІВАЮТЬ.....	42
Молитва – Т. К./М. О. Гайворонський.....	42
Меркві – М. Гайворонський/В. Осередчук.....	42
Забави від сігу гай – О. Тарнавська.....	43
НОВАЦЬКИЙ ТАНОК: Хто з вас бачив.....	44
ІГРОВИЙ КУТОК.....	45
Розбиті павички.....	45
Шукай відьму.....	45
Радіо.....	45
Полови.....	46
Молоко й картопля.....	46
Кошиківка.....	46
Покрути тарілочку.....	46
Виграй карти.....	47
Парування карт.....	47
Зеступник.....	47
САМОДІЯЛЬНА ГРА: Загублений лист – Стаха Гойдиш.....	48
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА.....	52
Осінь.....	52
Звірі запасуються на зиму – Гайна Чернів.....	52
Гриби.....	54
РОЗГАДАЙТЕ?.....	55
ПРИКАЗКИ.....	56
ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО.....	56
ВІСТІ З УКРАЇНИ.....	58
СІРІ ОРЛИ ПИШУТЬ.....	62
ОРЛЯЧА РОЗВАГА.....	63
ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ.....	64

ЗМІСТ 2. А24

ВІД РЕДАКЦІЇ.....	1
ДОКУМЕНТИ НАШИХ ДНІВ: Звіт з табору УПН „Килиш азвони”.....	2
МУДРІСТЬ СІРИХ ОРЛІВ: Подарунок новачків вогника.....	12
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТІВУ?.....	18
Пригоди неслухачного Пайрочника – Олена Цегальська.....	18
Горда сирічка – Юрій Янович.....	20
Казка про півничку короляну і філяку – С. О. Ольга Фейдзинська.....	21
МАЙСТРУЄМО.....	24
База із вальшанки – Остр. О. Андрійчук.....	24
Качка з качинталами – С. О. Денис Беднарський.....	25
Як розв'язати вітряльник – С. О. Денис Беднарський.....	26
ДІТИ СПІВАЮТЬ.....	27
Кучу, кучу – Н. Вахунин.....	27
Пісня про меду – А. Полтава, Л. Безкровний.....	28
Весна – О. Гайворонський.....	28
НОВАЦЬКИЙ ТАНОК.....	29
Жучок.....	29
ІГРОВИЙ КУТОК – О. О. В'ячеслав Овєрдін.....	30
Оксамитні рисунки.....	30
На сторожі.....	30
Оксамит, пале.....	31
Пастки сенику.....	31
Так чи ні.....	31
САМОДІЯЛЬНА ГРА: Хороший Джек.....	33
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА – С. О. Олена Пичизин.....	35
Про що говорять назви місяців і річок.....	35
Що знайти.....	35
РОЗГАДАЙТЕ? – С. О. Юлія Бурма.....	36
ПРИКАЗКИ.....	37
ВІСТІ З УКРАЇНИ.....	38
ВІСТІ ЗІ ЗОА.....	41
ВІСТІ З КАНАДИ.....	42
ВІСТІ З ПОЛЬШИ.....	48
СІРІ ОРЛИ ПИШУТЬ.....	49
ЦІКАВЕ ЗВІДУСІЛЬ.....	50
Колі є твої іменини? – С. О. Надя Кушніч.....	50
Палочка верба.....	53
Моя допомога – К. Перелісна.....	53
Подарунок мамі – Марія Паномаренко.....	53
Христос і тернина.....	54
Гей, весні! – Р. Завадович.....	54
Бурячок.....	54
ОРЛЯЧА РОЗВАГА.....	55
ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ.....	56

ЗМІСТ 2. 125

ВІД РЕДАКЦІЇ.....	1
ДОКУМЕНТИ НАШИХ ДНІВ: Звіт з табору УПН „Лісові пригоди“.....	2
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?	
Зозулин червчик – Сестр. Тая Стрітьевич.....	8
Горіч від блочки – Віталій Святовець.....	9
Незабудка – С. О. Ольга Свідзинська.....	10
МАЙСТРУЄМО	
Ляльковий театр.....	12
Паперовий рушій – С. О. Денис Беднарський.....	14
Кошичок з паперу – С. О. Денис Беднарський.....	15
ДІТИ СПІВАЮТЬ	
Мово рідна – Сидір Воробкевич, М. Г.....	16
Печу, печу хлібчик.....	17
Чи чуєш мій друже – В. Осередчук.....	18
Я сьогодні відгадаю – В. Осередчук.....	18
НОВАЦЬКИЙ ТАНОК: Жили у бабусі.....	19
ІГРОВИЙ КУТОК: Пожежник – С. О. Ольга Свідзинська.....	20
САМОДІЯЛЬНА ГРА: Колобок.....	21
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА	
Ліс – найцінніший дар природи – К. Д. Ушинський.....	23
Білочин сніданок – Р. Заводович.....	23
Тавричн лісостепової зони.....	24
РОЗГАДАЙТЕ? – Сестр. Тая Стрітьевич.....	25
ПРИКАЗКИ – С. О. Тая Берізо.....	26
ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО – Сестр. Тая Стрітьевич.....	27
ВІСТІ З УКРАЇНИ.....	28
ЦІКАВЕ ЗВІДУСІЛЬ	
Дар любови – С. О. Ольга Свідзинська.....	30
Щи мвельні віршівити – о. Василь Богдан Мендрунь, ЧСВВ.....	30
Я не бачив України – Петро Кішко.....	31
Коли є твої іменини? – С. О. Надя Кулинич.....	32
Камінь – Ігор Камінець.....	35
Киця – тигриця – Гайна Чернік.....	36
Штук магична – Сірий Орел Орест.....	37
Не будь козою – Павлон Воронько.....	38
Мийте руки! – Алла Косовська.....	38
ОРЛЯЧА РОЗВАГА.....	39
ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ.....	40

ЗМІСТ 2. 126

ВІД РЕДАКЦІЇ.....	1
ДОКУМЕНТИ НАШИХ ДНІВ:	
Звіт головних булавних УПН.....	2
Звіт з табору УПН „Земля світлячків“.....	18
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?	
Новецька казка – С. О. Наталя Кияк.....	24
Олівчиня мрія – Олександр Гуртула-Щурат.....	25
Два брати – С. О. Марічка Худа.....	27
МАЙСТРУЄМО	
Саморобка: Курочка – С. О. Марічка Денис.....	28
Парашут з хустини – С. О. Денис Беднарський.....	29
М'які іграшки – С. О. Ольга Свідзинська.....	30
ДІТИ СПІВАЮТЬ	
Отман.....	32
Зоологічна пісенька – М. Чайка.....	33
Ой, зацвіла Камінька – О. Гайворонський.....	35
Дримве камінь – О. Гайворонський.....	35
НОВАЦЬКИЙ ТАНОК: Вуж – С. О. Марічка Худа.....	36
ІГРОВИЙ КУТОК – С. О. Ольга Свідзинська.....	
Для кмітливих.....	37
Домалою фігуру.....	37
Фіртка.....	37
Без трійок.....	37
САМОДІЯЛЬНА ГРА: Лисиця-кума.....	38
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА	
Ори – С. О. Стаха Гойдиш.....	39
Білка... білочка – С. О. Марічка Худа.....	41
Не плачте, берізки О. Кобець.....	42
РОЗГАДАЙТЕ? – С. О. Марічка Денис.....	43
ПРИКАЗКИ – С. О. Тая Берізо.....	44
ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО – С. О. Стаха Гойдиш.....	45
ВІСТІ З УКРАЇНИ.....	46
СІРІ ОРЛИ ПИШУТЬ.....	52
ОРЛЯЧА РОЗВАГА.....	53
ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ.....	54

ЗМІСТ 4. 127

ВІД РЕДАКЦІЇ.....	1
ВІД НАС ВІДІЙШЛИ.....	2
ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.....	2
ОГЛЯД ВИДАНЬ БІБЛІОТЕКИ В. О. Р. – Старий Орел.....	3
ТИМОТЕЙ „ТИМЦІ“ БІЛОСТОЦЬКИЙ – Остап Скольський.....	4
ДОКУМЕНТИ НАШИХ ДНІВ:	
Звіт з міжкорожного табору УПН „У чужому лісі“.....	7
МУДРІСТЬ СІРИХ ОРЛІВ	
Роздуми про журнал – Сірий Орел Орест.....	15
Новецькі вмілости – Сірий Орел Орест Гаврилюк.....	16
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?	
Орел і ліс.....	17
Як білочка врятувала зайчика – Василь Філяко.....	18
Коваль – С. О. Іван Нагірний.....	20
МАЙСТРУЄМО	
Вивчення форми.....	21
Вишивані подарунки – Мирослава Пінковська.....	22
Іграшки з яєчної шкратули.....	23
ДІТИ СПІВАЮТЬ	
Маленькі наші ноги – М. Підгірянка.....	24
Котляса торва.....	25
Горобець в зимі.....	26
НОВАЦЬКИЙ ТАНОК: Адам і Єва – С. О. Марічка Худа.....	27
ІГРОВИЙ КУТОК – С. О. Марта Латик	
Білі ведмеди.....	28
Звєць без хатки.....	28
Білки, жолуді, горіхи.....	29
Зозуля.....	29
САМОДІЯЛЬНА ГРА: Казка „Червоної поляни“ – С. О. С. Гойдиш.....	30
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА	
Чи знаєш ти, що... – С. О. Юля Бурма.....	34
Чи знаєте, як живуть боори? – С. О. Стаха Гойдиш.....	35
Тигр.....	37
РОЗГАДАЙТЕ?: Головоломки – пл. сен. Степан Павлишин.....	38
ПРИКАЗКИ – С. О. Надя Кулинич.....	42
ВІСТІ З С. А.....	43
ВІСТІ З УКРАЇНИ.....	44
СІРІ ОРЛИ ПИШУТЬ.....	44
ЦІКАВЕ ЗВІДУСІЛЬ	
Лічилки – С. О. Марта Латик.....	56
Мудрий заєць – Віктор Лазов/С. О. Маряна Кручок.....	56
Мамо, стало холодно – С. О. Тая Берізо.....	56
ОРЛЯЧА РОЗВАГА.....	57
ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ.....	58

ЗМІСТ 4. 128

ВІД РЕДАКЦІЇ.....	1
МУДРІСТЬ СІРИХ ОРЛІВ: Міркування на тему гри – Старий Орел.....	2
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?	
Брахун – С. О. Іван Нагірний.....	5
Казка про світлячковий ліхтарик – С. О. Марічка Худа.....	6
Рибина і перстень.....	6
МАЙСТРУЄМО	
Витинанки з паперу – С. О. Денис Беднарський.....	9
Пінгвін – С. О. Денис Беднарський.....	10
Обручк до хустки – С. О. Ольга Андрійчук.....	11
ДІТИ СПІВАЮТЬ	
Жучок.....	12
Веснянка.....	13
Як славний наш Господь – Д. Бортнянський/М. Кравців.....	14
Там далеко Україна – С. О. Леся Храплива/О. Тарнавська.....	14
НОВАЦЬКИЙ ТАНОК: Морє – С. О. Марічка Худа.....	15
ІГРОВИЙ КУТОК: Великодні ігри.....	16
САМОДІЯЛЬНА ГРА: Баба Яга.....	17
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА	
Жирафа – С. О. Марічка Денис.....	20
Черепихи – С. О. Марічка Денис.....	22
Спів птахів – Осип Залеський.....	23
РОЗГАДАЙТЕ? – С. О. Надя Кулинич.....	24
ПРИКАЗКИ – С. О. Надя Кулинич.....	25
ЦІКАВЕ ЗВІДУСІЛЬ	
До святого Юрія – Михайло Маморський.....	26
Христос воскрес – С. О. Валентина Димитрова.....	26
Українські ріки.....	27
Буковий куц – Марія Людквич.....	28
Взори українських писанок.....	30
Юні друзі – Роман Заводович.....	32
Вітер-свистун – Б. Данилович.....	32
Вовченя – Олександр Олєсь.....	32
Фонтан – С. О. Тая Берізо.....	33
Качка – С. О. Тая Берізо.....	33
Поділля – Роман Заводович.....	34
Золоте Поділля – Б. Д.....	34
Дві лисички – дві сестрички.....	36
Встала весна – Тарас Шавченко.....	36
На Великдень – Ніна Мудрик-Мрич.....	37
ОРЛЯЧА РОЗВАГА.....	37
ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ.....	38

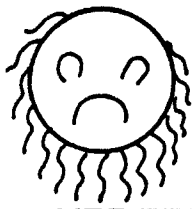
ЗМІСТ ч. 129

ВІД РЕДАКЦІЇ.....	1
ДОКУМЕНТИ НАШИХ ДНІВ: Звіт із табору „Укритий скарб”.....	2
МУДРІСТЬ СІРИХ ОРЛІВ	
Як мінємо Правильних УПН – Сірий Орел Орест Гаврилюк.....	10
Рада Орліного Вогню – Сірий Орел Орест.....	17
Четверта фаза історії УПН – Сірий Орел Орест.....	20
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?	
Скарб – С. О. Іван Нагірний.....	23
Велетен-себелоб – Олександр Вайлд.....	24
Свівуча липка – С. О. Наталя Кияк.....	27
МАЙСТРУЄМО	
Котик – С. О. Денис Бедварський.....	30
Ляльковий театр до казки „Свівоча липка” – С. О. Наталя Кияк.....	31
Іграшки з жолудів та шишок – С. О. Тая Берізо.....	32
ДІТИ СПІВАЮТЬ	
Музика землі.....	33
Дзень! Бом! Савка вмер!.....	34
Новацький марш – О. Тарнавська/В. Осередчук.....	35
НОВАЦЬКИЙ ТАНОК: Шупак – С. О. Марічка Худа.....	36
ІГРОВИЙ КУТОК – С. О. В'ячеслав Свердун	
Чорний лицар.....	37
Летіла зозуленька.....	37
Він.....	37
Семеро одного не чекають.....	38
Високий дуб.....	38
САМОДІЛЬНА ГРА: Бабусина прагода – С. О. Наталя Кияк.....	39
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА	
Глу – С. О. Марічка Демис.....	42
У сусіді великого лиса – С. О. Юлія Жданович.....	42
У світі незвичайних рослин – С. О. Ліда Прусак.....	43
РОЗГАДАЙТЕ? – С. О. Ольга Свіданська.....	45
ПРИКАЗКИ – С. О. Надя Кульнич.....	46
ВІСТІ З УКРАЇНИ.....	47
ВІСТІ ЗІ ЗСА.....	50
ОРЛЯЧА РОЗВАГА.....	51
ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ.....	52

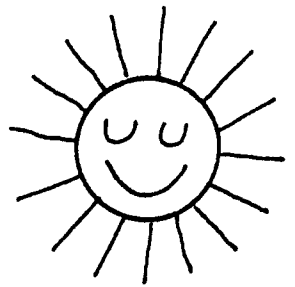
ЗМІСТ ч. 130

ВІД РЕДАКЦІЇ.....	1
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?	
Легенда про калиту – С. О. Марічка Худа.....	2
Архівні млини – С. О. Іван Нагірний.....	3
Чарівна булава – С. О. Маркіян Гаврилюк.....	5
МАЙСТРУЄМО	
Гриби – С. О. Денис Бедварський.....	8
Велідь.....	9
Іграшки з лущених і нелущених каштанів – С. О. Тая Берізо.....	10
ДІТИ СПІВАЮТЬ	
Красний вечір – С. О. Наталя Кияк.....	11
Святий Миколай – Тато Дарій/С. О. Марта Латик.....	12
Пісенька для Олеси – пл. сес. Василь Шехун/Василь Іванчицький.....	13
НОВАЦЬКИЙ ТАНОК: Лис – С. О. Валентина Деметрова.....	14
ІГРОВИЙ КУТОК: Білоруські народні ігри – С. О. Ольга Свіданська.....	15
САМОДІЛЬНА ГРА: Іде святий Миколай – С. О. В'ячеслав Свердун.....	16
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА	
Тварини пустелі – С. О. Марічка Демис.....	24
Український рік.....	25
Палоліст – Наталя Кібець.....	26
РОЗГАДАЙТЕ? – С. О.: Марічка Худа/Мар'яна Кручок.....	27
ПРИКАЗКИ – С. О. Марічка Худа.....	28
ВІСТІ З УКРАЇНИ.....	29
ВІСТІ ЗІ ЗСА.....	32
ІЦКАВЕ ЗВІДУСІЛЬ	
Коломійки про калиту – С. О. Марічка Худа.....	38
Листопад – Р. Купчицький.....	38
День подарунків – Р. Завадович.....	38
Калустовська – О. Олесь.....	39
Світун – О. Олесь.....	39
Світун – О. Олесь.....	39
Колі є твої іменини? – С. О. Надя Кульнич.....	40
Іменини – О. Олесь.....	40
Мой саяки – Роман Завадович.....	41
Не відкладай – Микола Шербак.....	42
Галинка-праля – О. Журівка.....	42
Оксана – Н. Бурак.....	42
Про неслухняне лисенятко – О. Кобець.....	43
Маленька господиня – А. Коссовська.....	43
Літачок – Г. Чорнобичка.....	44
Мас князя котелит... – Р. З.....	44
Туман – Ігор Калінець.....	45
Роса – Ігор Калінець.....	45
Сини скряги – Євген Гуцало.....	46
ОРЛЯЧА РОЗВАГА.....	47
ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ.....	48

Орляча Розвага

МЕД ДЛЯ МИШКА

Якось просить ведмежатко:
 -Дуже меду хочу, татку!
 Збігай, любий, до крамниці,
 Купи меду у лисиці!
 -Лиска, знаю наперед,
 Десять шкур здерє за мед...
 -Поторгуйся, тату, з нею
 й розрахуйся однією!

(„Комарик“)

МАРІЧКА: -Уявляєш, вчора в театрі хтось узав моє пальто.
 СЛАВКО: -Цікаво, кому знадобилось твоє старе немодне пальто?
 М.: Не знаю. Я пішла першою.

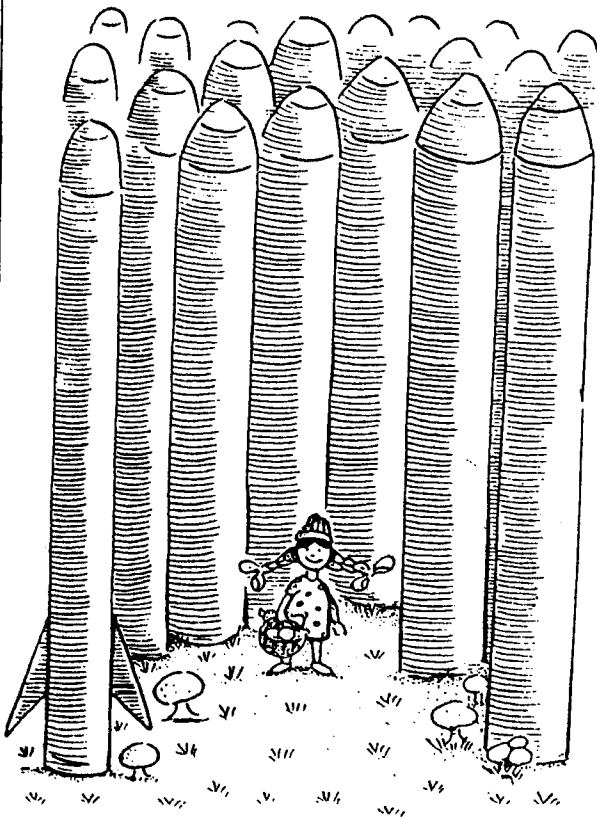
(„Всесміх“)

ПОЇХАВ З МАМОЮ

Дзвонить телефон. Трубку піднімає маленький син.

- Вам кого?
- Тато вдома?
- Ні, він кудись поїхав.
- Відпочивати?
- Ні, він поїхав з мамою.

СУЧАСНА ЧЕРВОНА ШАПОЧКА

В. Лазулько.

Сергій Федько.

ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ

Листи для Мудрої Сороки слати на адресу Редакції (див.: II стор. обкладинки) з допискою: —Для Сороки".

ДОРОГА СОРОКО!
Скільки є всего новацтва в світі? Математик

ДОРОГИЙ МАТЕМАТИКУ!
За останніми даними, маємо 1990 новаків і новачок. Найбільше – в Україні (1044); найменше у Словаччині (13). Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!
Миного року в нашому таборі влаштовано кіно для новацтва, де висвітлювали американські фільми. Як це можна зачислити до новацьких проб? Катя.

ДОРОГА КАТЮ!
Ніяк. Американських фільмів можна доволі бачити вдома. У новацькому таборі має бути 100-відсоткове українське середовище. Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!
Чи то правда, що сестрички смакують губи медом? Кіндрат

ДОРОГИЙ КІНДРАТЕ!
Тільки ті, що кохаються у ведмедах. Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!
Як довго повинні тривати сходини роя? Галя

ДОРОГА ГАЛЮ!
Сходини є найбільше корисні, коли тривають від півтора до двох годин. Сорока

Ж Ж Ж

ЗМІСТ ч. 131

НЕКРОЛОГ – Старий Орел	1
МОЄ ЗНАЙОМСТВО ЗІ СТАРИМ ОРЛОМ – Сірий Орел Орест	2
ЯК Я ЇЗДИВ НА НОВАЦЬКИЙ ВИШКІЛ – Місько Рей	4
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?	
Ялинка для Ісусика - С. О. Стаха Гойдиш	5
Мільйон мільйонів сестричок – Зірка Мензатюк	7
Дитятко – убогий паломник – Ренцо Пеццані	9
МАЙСТРУЄМО	
Дзвіночки – С. О. Денис Беднарський	11
Ангелики – С. О. Наталка Кияк	12
Шапочка з паперу – С. О. Наталка Кияк	13
Шапочка для свята – С. О. Наталка Кияк	13
ДІТИ СПІВАЮТЬ	
Як Ісусик народився – С. О. Наталя Кияк	14
Небо і земля нині торжествують	15
По всьому світу стала новина	15
Зимонька – Г. Бойко/К. Мясков	16
Вальс сніжинок – М. Познанський/Т. Шутенко	16
НОВАЦЬКИЙ ТАНОК: Сірий кіт	17
ІГРОВИЙ КУТОК – С. О. Надя Кулинич	
Сірий вовк	18
Залізний ключ	18
Бобер	18
Хто скорше	19
Гра – ломиголовка	19
Чародійна стяжка	19
САМОДІЯЛЬНА ГРА: Сценарій вертепного дійства – С. О. В. Свердун ..	21
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА	
Розповідь лісничого – Л. Бачинський	28
Зайчик у парку – Р. Завадович	28
Як виникла назва зірки Сіріус - С. О. Юля Бурма	28
Крокодил	29
Крокодил – С. О. Марічка Денис	30
РОЗГАДАЙТЕ? - С. О. Надя Кулинич	31
ПРИКАЗКИ	32
ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО: Чи знаєте, хто був архикнязь у вишитій сорочці?	
– С. О. Стаха Гойдиш	33
ВІСТІ З УКРАЇНИ	36
ВІСТІ ЗІ ЗСА	38
СІРІ ОРЛИ ПИШУТЬ:	
Видання ВОР	42
Яким бути ВОРу? - С. О. Ольга Свідзинська	43
ЦІКАВЕ ЗВІДУСІЛЬ	
Народився він узимку – о. Василь Мендрус	44
Віншівання – С. О. Мар'яна Кручок	44
Для цікавих про цікаві справи	44
Коляда – С. О. Іван Нагірний	45
Віншівання по регіонах	45
Віншівання – С. О. В'ячеслав Свердун	46
Герби земель України - С. О. Надя Кулинич	47
ЗМІСТ ПОПЕРЕДНІХ ЧИСЕЛ В.О.Р.	50
ОРЛЯЧА РОЗВАГА	53
ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ	54

